

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIENTYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

85 M. 5 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1971 M. KOVO (MARCH) 19 D.

Telephone:
APplegate 7-7257

KAINA 30 C.

Lietuvių "Vargingiausioji Vargo mokykla"

Jonas Valaitis

Antanas Masionis, Lietuvių Bendruomenės švietimo, JAV Rytinio pakraščio lituanistinėms mokykloms inspektorius, graudžiai atsisaukia į visuomenę, ragindamas lietuvius pasistengti paruošti naujų mokytojų lituanistikai mokyklose dėstyti.

Savo atsisaukime jie iškelia tik kas atlikta per paskutinius 20 m., pabrėždamas, kad per tą laikotarpį mokyklų skaičius žymiai sumažėjo, o ateity, dar sumažės. Jam skaudu, kad "amerikoniškam katilui atiduodame vis didesnę ir didesnę auką"... Pranašauja, kad šie metai daugeliui mokyklų bus paskutiniai, ne vien dėl stokos mokinių, bet ir mokytojų.

Jis sako: "Jeigu pirmąjį dvidešimtmetį ją vadinome "Vargo mokykla", dabar ją jau turėsime vadinti "Vargingiausiaja Vargo mokykla"..."

Pažymi, kad per 20-tį metų veteranai mokytojai jau pavargo, seniai turėję išeiti į pensiją, bet nėra kas juos pavaduotų. Lituanistinių mokyklų didžiūma, pažymi, veikia sklepuose...

"Tokio naujo lietuvių antplūdžio, iš anapus Atlanto, tikriausiai jau nebus" -- ir beveik beviltiškai šaukiasi į visus lietuvius prašydamas auklėti naujų mokytojų iš esamųjų mūsų jaunuolių. Ragina studentus lankyti Bronx, N. Y., Fordham universitete lietuvių kalbos ir literatūros kursą vasaros metu. Jei kas negalėtų lankyti visų pilnų septynių savaitinių kursų, jis prašo, kad pasiūvestų lankyti bent metodikos dėstymo kursą, nuo birželio 28 iki liepos 2-sios.

Apgaili, kad trumpesniems kursams stipendijoms lėšų nebūsią, nes jų vargu ar užteks pilnos vasaros studentams. Prašo, kad mokykloms "parama būtų ne vienkartinė, bet organizuota ir nuolatinė".

MOSŲ PATYRIMAI PRIEŠ 20 METŲ

Vienybės skiltys nuo 1886 m. atviros viskam kas skatina lietuvybę išeivijoje išlaikyti. Vienybės patalpose yra buvusių ir lituanistinių mokyklų, jos redaktoriai ir kiti personalo nariai per metų metus yra ir mokytojavę. Jos žmonės yra "ant rankų nešioję" kiekvieną iš Lietuvos atvykusį inteligentą, ypač mokytoją. Kita senosios kartos įsteigta, dar ir dabar tebesanti didžiausia lietuvių organizacija išeivijoje, SLA kiekviename savo Seime yra paskyrusi ir tebeskiria aukų lituanistinėms mokykloms. Senuosiuose lietuvių klubuose ir kai kuriose parapijinėse salėse, būdavo spintos su knygomis, klubai prenumeruodavo spaudą, salėse jaunimui ir suaugusiems būdavo nuolatinės lituanistikos paskaitos. Bet tai buvo daugiau kaip prieš 30 metų.

Egzaminai Vilniaus 7-ojoje vidurinėje mokykloje. Čia nėra pavojaus jaunimui ištautėti, nes viskas dėstoma lietuviškai.

Kviesdami iš Europos lietuvius senosios kartos ir čia gimusieji laukė naujų inteligentiškų jėgų mūsų išeivijos lietuviškai kultūrai sustiprinti.

Čia Lietuvių bendruomenė, ne tik prisiėmė, -- bet išsikovojo teisę -- lietuvybę puoselėti. Visi jai talkinome. Vienuoliai pranciškonai prisiėmė pareigą gimnaziją išlaikyti. Per eilę metų išlaikė. Ir jiems visai gelbėjome. Bet kai prieš metus dar buvo likusių 70 studentų, kandidatų lituanistinėms mokykloms, ir vadovybei -- visuomenės ir bendruomenės patikėtieji pranciškonai -- gimnaziją -- uždarė, nes iš mokinių negavo tiek pinigų, kiek reikėjo. Paruoštusius pedagogus pranciškonai įpareigojo vaikščioti po lietuvių namus ubagauti pinigų. Bet ne mokyklai atsteigti, o pranciškonų "kultūriniam" židinui, Brooklyne, patogiai pranciškonams pagyventi. O 70 studentų, kandidatų lituanistinių mokyklų -- mokytojais būti paleido eiti kur nori...

KVIEČIA LIETUVOS MOKSLO ĮSTAIGOS

Tirpstančia amerikoniškumo jūroje lietuvybę susirūpino Lietuvos lituanistai. Prof. J. Kubilius, Vilniaus universiteto rektorius, pasi-

naudodamas Amerikos Mokslo akademijos kvietimu, dalyvaudamas amerikiečių mokslo įstaigose, susitiko ir su lietuvybę gaivinančiais lituanistinių mokyklų keliais mokytojais Amerikoje. Bet svečias ir mokytojai buvo "ultrapatriotų" pasmerkti. Pasmerkėjų tarpe ir bendruomenės vadovybė nebuvo paskutinioji.

Prof. J. Kubilius atsisaukė per spaudą, kviesdamas mūsų jaunimą siųsti mokytis lituanistikos į Lietuvą. Kai Australijos lietuvių bendruomenės laikraščio Mūsų pastogės redaktorius J. Kazokas nutarė savo dukrą pasiųsti į Vilnių lituanistiką studijuoti, -- buvo tenykščių "patriotų" ne tik apmuštas, stiklais sužalotas jo veidas, bet turėjo ir iš redaktoriaus pareigų atsisakyti.

O faktai kalba patys už save -- niekad išeivija -- be ryšio su tautos kamieniu -- neišliko gyva.

Tik siūsdami į Lietuvos mokyklas, kuriose mokslas nemokamas, tebus galima jaunimą sustiprinti lituanistikoje. Tiesa, Lietuva nepauroš jų būti pranciškonais, bet jie bus supažindinti su Lietuvos istorija, kultūra, literatūra ir puikiai išmoks lietuvių kalbą. Tai faktas. Ir, lietuvybei čia išlikti gyvai, kitos išeities nebus, nes jos nėra.

Tęsiama 3 psl.

TRUMPAI

● Amerikos pensininkams pensijos padidintos 10-čia nuošimčių. Mažiausia bus \$70.40 per mėn., didžiausia \$213.10. Senato ir atstovų rūmų nutarimus prezidentui pristatė speciali komisija. Pakeitimus pavirtino prezidentas Nixon. Pensijas išmokės birželio mėn. Jas išmokės skaičiuojami padidintas sumas nuo sausio 1. Iš pensijų nieko neišskaitys, jeigu pensiją gaus per metus dar užsidirbs priedo \$1,-680. Didžiausią pensiją gaus tik šiemet 65 m. sulaukę pensininkai, uždirbą \$9,000 per metus ir sumokėję Social Security.

● Budapešte, Vengrijoje jau per 15 metų kardinolas Minszentis gyvena Jungtinių Valstijų pasiuntinybėje. Vatikanui užmezgus ryšius su Maskva ir po 100 aukštųjų dvasiškųjų vizito Tarybų S-goje. Vatikanas pataria Vengrijos kardinolui su valdžia susitarti. Kardinolas nori, kad valdžia jo atsiprašytų...

● Kunigų tarybų federacijos suvažiavime, Baltimore, Md. atstovai nutarė reikalauti Vatikano, kad jiems būtų leista tuoktis.

1886 VIENYBĖ 1971

OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD
was established in 1886 by Juozas J. Paukstys in Plymouth,
Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the
Post Office in Brooklyn, N. Y. 11201.

VIENYBĖ co-owners are: Valerie Tysliava and Joseph N.
Tysliava. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava, Ann
Vaivada and Jonas Valaitis. Editor: Jonas Valaitis, Managing
Editor: Valerie Tysliava; Senior Editor: Vytautas Širvydas;
English Editor: Demie Jonaitis; Contributing Editors: Prane
Lapiene, Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Za-
latorius.

SUBSCRIPTION RATES: \$7.00 for one year. Advertising rates
on application. All rights reserved and no part of this news-
paper may be reproduced without the consent of the Publishers.
Editorial and Administrative Offices located at 192 Highland
Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Tel.: APplegate 7-7257.

mes

• VYTAUTAS ŠIRVYDAS

"Nors Tar. S-gos viršūnės," sakoma, "serga smegenų pasenėjimu; vis dėlto junta savo "liberališkų" sluogsnių užsimojimus ir į Tar. S-gą ne savanoriai įjungtų, vis labiau sąmonėjančių tautų pasipriešinimą, dangstosi komunizmo skraiste, didrusiškojo šovinizmo "sulydinimo" politikai. Tarp raštų ta tema, Maskvoje 1969 m. išleista 7, - 200 egz. armėno Kaltakijano knygos pavadintos "Ką leninizmas sako apie tautos esmę ir kokius kelius siūlo sudaryti tarptautinę žmonių bendruomenę". Tai stambi, 464 pusl. knyga, kurioje iš visų sunkiųjų "marksizmo-leninizmo" patrankų, šaujama į "buržujinį nacionalizmą", pastebint kitų tautų akyse krislus, nematant raštų didrusių akyse...

* * *

Pasakojama, kad žmonijos istorijoje atsiradusios tautos dėl tam tikrų priežasčių, ir toms priežastims "nudilus", jos išnyks. Taip, girdi, lemia "mokslinis socializmas", todėl komunizmas statančiojo komunisto pareiga esanti šį neišvengiamą vyksmą paskubinti, arba bent jam nekludyti.

Pagal Kaltakijaną, tauta nėra grynai sąmonės (arba "įgimties") dalykas, bet žmonių visuomeniško-bendruomeniško susibūravimo vaisius. Tautos yra kapitalizmo santvarkos obuolys. Įkūnijus komunizmą, jis, kaip "supuvs", nukrisiaš. Ekonomika jau šiandien reikalauja, ir verčia tautas glaustis prie tautos, o visą žmonių — siekti bendro sugyvenimo.

* * *

Tautai turėti savo tautinę valstybę esąs normalus dalykas, bet ne amžinas. Autorius pabrėžia, kad jau dabar žmonijoje gyvuoja dvi plastinės bendruomenės: tarybinių respublikų sąjunga ir socializmo pasaulis. Abi bendruomenės daugiatautės. Autorius pasmerkia "tautinius" komunistus, kurie, girdi, nesuprantą, kad jų tautos gerovė priklauso nuo vis gilesnio žmonijos sutarptautėjimo ir susibendravimo. Išvardina ir klūtis, kurių nemaža. Sulydinimas įvyksiaš ne tuoj, ne rytoj. Sako, nereikia būkštauti, kad tuo bus sunaikinta tautinių kultūrų įvairumas, nes visą tą turtą įsisavinsianti visa žmonija, pasiimdama kas kiekvienoje tautoje geriausią, tuo kultūriškai praturtėdama. Tautinės kalbos pranyksiančios paskiausiai, bet pranykti turėsiančios.

Tęsiama 3 psl.

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

Didžiausios problemos

Amerikiečių spaudoje James Reston rado "The world's three greatest problems". Esą, tai -- nebuvimas kontrolės gyventojų prieaugliui, ginklavimuisi ir mašinoms

Iš tikrųjų didžiausios pasaulio problemos yra visai ne šios. Šios Restono problemos tėra padariniai tos velniavos, kurią įsivėlė šių dienų žmonija. Būtent: žmonija atsipalaidavo nuo visokių principų ligi tiek, kad neliko nuotaikų įsipareigojimams. Žmonija neturi naujo Mozės, kuris Sinajaus kalne gautų naujas įsakymų lenteles. Taigi, dabarties žmogaus akimis, senosios dekalogo plokštės jau paseno, o naujų nėra. O pats žmogus, nors daug ką pasidaro, bet dabartiniais laikais ypač nesugeba sukurti dieviško autoriteto ir dieviškų įstatymų. Ką tik daro, vis išeina žmogiška.

Dabarties architektūra nepatvari, daugumas pastatų teislaiko kelias dešimtis metų. Nėra patvaresnė ir žmogiškoji intelektualinė architektūra; pastarai išdidūs, bet nepatvarūs, turi laikinos reikšmės.

Didžiausia dabarties pasaulio problema yra ta, kad problemoms išspręsti tedalyvauja nedidesnės asmenybės už Restoną, už amerikietį laikraštininką, kuris nelesko priežasčių, o mato tik rezultatus.

Nuo akmens amžiaus laikų kai kuriose srityse žmogus padarė didelę pažangą. Bet nepamirštinas Nietzsche's kalambūras: esą dar ir dabar žmoguje yra daugiau beždžionės, kaip beždžionė. Tokiam padarui ir lemta kentėti nuo perdidelio prieauglio, nuo per baisių ginklų, nuo per tobulai veikiančių mašinų.

Yra padarų, kurie musami pyksta kaltindami lazda...

Kvailos antys

Vieną antelę apie Simą Kudirką sukūrė amerikiečių korespondentai Sovietijoje. Būk Simas Kudirka apsigyveno Klaipėdoje, gavo naują butą ir šiaip įvertintas taip, kad jam betrukstą tik Lenino ordenu. Už jo bandymą bėgti esąs nubautas laivo kapitonas.

Ši spaudos antis baisiai kvaila. Reikia tik stebėtis neapdairumu tų, kurie ją paskelbė ir dar ne kartą pakartojo. Aš manau, Tarybų Sąjungoj kai kas iš šio Vakarų informacijos naivumo gardžiai juokiasi.

Mūsų veiksniai, brangūs balandėliai laisvintojai, šios anties proga nepadarė nieko, nors čia kaip tik ir buvo puiki proga ką nors padaryti begėdiškiems ančių laidytojams.

Kitą antį sukūrė lietuviškieji specialistai Kalifornijos lietuvių. Iš ten atėjo šviesa tiesiai į Chicagos lietuvių Naujienas. Ir paskelbė: Simas jau nebegyvas!

Į kelią visus "antininkus" atvedė Tiesos korespondentas V. Miniotas. Na, dabar tai jau paaiškėjo kelio kryptimi! Dabar jau spaudos ančių ūkis sparčiai didėja V. Mintoto papildymais bei patikslinimais. Ir pasipylė, būk Simas badauja, būk jo žmona į aplankė, būk atsirado penkios dešimtys kratytų ir t. t. Tikras ančių ūkis!

* * *

Pereitais metais Lietuvoje keistai atsitiko, kad vienas po kito mirė keli žymūs lituanistai. Lietuvoje labai gausiai ir plačiai paplito gandų, būk prof. Kazlauskas buvo milicijos nužudytas. Žinoma, politinės milicijos, NKVD (kurios iškaba iš 1941 metų mums išėivijoje nepamirštama).

Iš Lietuvos gandai apie prof. Kazlauską nužudymą paplito išėivijoje.

Pats tų gandų iš Lietuvos persimetimas į išėiviją rodo, kad vadinamoji geležinė uždanga jau taip surūdijo, kad klaurai prarūdijo. Taip jai ir reikiai! Gi gandai yra įspūdingi ir gražūs kiekvienas atskirai. Bent kelis sudedi į daiktą ir paaiški, kad čia tik gandai, nes vieni kitiems prieštarauja. Be to, šie gandai susikūrė ne vienu laiku, vis ateina naujų "detalių" ir "papildymų".

Sako, prof. Kazlauską nudaigojo NKVD, o jo lavoną įmetė į Nerį. Man keista, iš kur ta NKVD taip sukavilėjo. Potiek metų patirties ir išdirbtų metodų ta NKVD teikėsi į visuomenės rankas atiduoti lavoną!

Čia irgi krykštauja spaudos ančių pulkelis.

Jau pasigedo etikos!

Tautininkiškoji Dirva nevengia į erezijas kryptantiems bendradarbiams įspirti... ir per duris išmesti. Spyrio neišvengė ir Bronys Raila. Nelaukta pradėjo kudukinti Naujienose. Užkudakino ir Montrealy. Tiesiog įdomu, kur kudsins toliau...

Vis negalime pamiršti, kaip tas Bronys Dirvoje dainavo "Trys sesutės ant kalnelio smaukė kelnes nuo bernelio", o po dainos pridėjo, kad tos sesutės buvusios Vilnis, Laisvė ir Vienybė. Paskui Bronys iš kažkur atsinešė lenkų karaliaus sostą, išėmė dugną ir pastatė Rusijos carienės Katarinos išvietėje. Ir vėl nepamiršo tos pasakos proga nusišplauti į ryšį su tėvyne ieškotojus.

Visa buvo pakeliama prisiminus, kad dar Lietuvoje Bronys buvo išleidęs eilėraščių rinkinį "Barbaras rėkia". Taigi, skaitėme Dirvą ir sakėme, tegu rėkia! Naujienose Bronys tarp kitko prabilo apie Dirvos spaudos etiką, iš visos širdies pritariame Broniui; Dirvai spaudos etikos trūko ir gal dar tebetruksta...

MUMS RAŠO

NAIVŲS POKŠTAI

Kovo mėn Žiburio radijas New Yorke, be ko kita, perdavė ir neva Prano Brazinsko žodžius, kuriuos į juostą įrašęs Viko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, neseniai lankęsis Turkijoje, kur praleidęs tris dienas ir su iš Lietuvos pabėgusiais Pranu ir jo sūnum Brazinskais.

Iš pasakojimo atrodo, kad Brazinskas visą gyvenimą dirbęs po-grindyje, kovodamas prieš Lietuvos okupantą.

Pirmąsyk už tai buvęs ištremtas į Sibirą. Ten daug vargęs. Bet išlikęs sveikas ir, atlikęs bausmę, -- vėl sugrįžęs į Lietuvą, -- dar arčiau vesti kovą prieš komunistus. Dar ir už tai buvęs baustas... Bet kaip tik išvydaves laisvę -- tuoj vėl įsijungdaves į po-grindį... Net turėdamas ir neblogą tarnybą, laisvalaikio važinėdaves po Lietuvą, agituodamas žmones prieš dabartinę Lietuvos valdžią.

Taip visą laiką veikęs, iki laimingu būdu galėjęs nukreipti Tarybini, lėktuvą Turkijos kryptimi. Tik tokiu būdu išvydęs laisvą kraštą...

Lygiai taip, kaip ir amerikiečiai daro: ką paleidžia iš kalėjimo, tas dar stipriau kovoja prieš valdžią!

Tokia kalba galėtų įtikinti niekur kitur negyvenusį amerikietį, kuris nėra gyvenęs po rusų bolševikų valdžią, kuris nėra buvęs ištremtas į Sibirą. Žinantiesiems, o ypač pergyvenusiems

Tęsiama 3 psl.

... o di ovon am 1971, ŠEYMETIV
VIENYBĖ, 1971 m. Rovo 19'd.

"Vargingiausioji Vargo mokykla"

Tęsinys iš 1 psl.

Vakarų pasaulyje vienintelė Lietuvos gimnazija veikia Vokietijoje, 684 Lambertheim-Huttenfeld. Tai Vasario 16-oji gimnazija, Vak. Vokietijos bendruomenės įsteigta Diepholze ir 1954 m. persikėlusį į naująją vietą netoli Heidelbergo ir Manheim.

Daug vilčių ir aukų šiai gimnazijai suteikta, nors čia tesimokavo 80 mokinių. Tik vienas studentas čia mokosi iš Anglijos ir du, jau gimnaziją baigę iš Amerikos. Mokytojų yra 15 - 9 lietuviai ir 6 vokiečiai. Žemesnėse klasėse dėstomoji kalba yra lietuvių, aukštesnėse - vokiečių. Pereinant į aukštesnias klases mokinių skaičius gradualiai mažėja. Seštoje klasėje telieka tik po 10 mokinių, 7-je vos trys.

Vasario 16-toji gimnazija įsikūrusi buvusioje vokiečių medžiotojų pilyje - Schloss Reinhofo. Vietovė su parku ir žemės plotu yra 42,577 kvadratinio metrų. Namuose yra 2121 kv. metrų grindų plotas. Pradžioje buvo pristatyta medinių barakų, o neseniai jau pastatyti ir moderniškes namai. Prie gimnazijos yra bendrabučiai, virtuvė, net ir rūkomasis kambarys.

Gimnazija, kaip žinoma, išlaikoma aukomis: iš BALFO, Vasario 16-tos gimnazijos būrelių, atskirų aukotojų, nuolatinių rėmėjų, kurių tarpe yra daug vadinamųjų "dolerinių aukotojų", mokančių mažomis sumomis, bet nuolatiniai. Gimnazijoje vieno mokinio išlaikymas kainuoja po \$20-\$30 per mėn. Drabužiai, keltinės ir kitos išlaidos neįskaitomos.

Mokiniai iki 5-tosios klasės labai gerai išmoka lietuviškai. Filosofijai mokytis mokytojai naudoja įvairius vadovėlius, jų tarpe ir bostoniško dr. J. Girniaus, pranciškonų leidžiamo žurnalo Aida redaktoriaus knyga "Žmogus be Dievo". Kai kurie mokytojai vadovėlių gauna

ir iš Lietuvos, iš kurių mokiniai susipažįsta su praeities ir dabartinės Lietuvos literatūra ir mokslu. Įdomu, kad Lietuvoje leidžiamomis knygomis mokiniai daugiau domisi, negu išėivijoje leidžiamąją literatūrą.

Gimnazijos mokiniai turi progų susitikti ir su iš Lietuvos Vokietiją vizituojančiais svečiais. Jaunimas su jaunu, aišku, greičiau suranda bendresnę kalbą, negu su išėivijos senąja karta.

Nežiūrint, kad iš Amerikos ir Kanados aukų gimnazijai išlaikyti gal jau, galima skaityti, esame pasiuntę milijonėmis sumomis - iš Vasario 16-tos auklėtinų - Amerikoje nei Kanadoje negirdėjome, kad būtų bent vienas mūsų Vargo mokyklose pasiaukojęs mokytojauti. . . .

PAGALIAU, IR S. BARZDUKAS PASKELBĖ SVEIKĄ NUOMONĘ!

Iš visų pasaulio bendruomenininkų, gal būtų galima St. Barzduką šiandien vadinti "Mr. Bendruomenė". Tai pats didžiausias bendruomenės propaguotojas. Nežiūrint kiek daug buvo taršomi ryšiai su Lietuva skatintojai ir smerkami palaikytojai jis perėmė metų žurnalo "Laisvė spalio 49 laidoje rašo:

"Be tautos užnugario tautinė išėivijos gyvybė yra negalima, ir čia vieną kartą praręgti turim visi. Dėl to mums būtina atsirišti nuo kraštutinio dešiniojo patriotinio mūsų ekstremizmo, siekiančio svetur sukurti "atskirą", antrąją, lietuvių tautą, nieko bendro neturintį su okupuojama tauta, lygiai kaip ir mes kovojančia dėl tautinės savo gyvybės. Gerai žinau, koks šis klausimas sudėtingas ir be galo jautrus, tačiau jam spręsti mažiausiai tinka visiškai neatsakinga kai kurių mūsų laikraščių polemika, jausminė retorika ir tuščių tuščiausių mitinginiai šū-

kavimai. Reikia gerai apsvarstyti ir toli į priekį žvelgiančio plano. Štai kodėl PLB valdyba siekia ligšiolinių veiksmų siūlymų bei sugestijų peržiūrėjimo bei persvarstymo. Į gyvenimą ateina nauji kartai, neapsunkinta praeities ipotekų, tad ji nori iš nevaisingos defenzyvos pereiti į daugiau mūsų tautinei atečiai žadančią ofenzyvą".

PASIMOKYKIME IŠ LENKŲ

New York Times korespondentas James Feron kovo 16 rašo, kad Krokuvos istoriniame Lenkijos mieste pastatytas moderniškas, didelis gražus pastatas, 47 Piastowska gatvėje. Tai bendrabutis Lenkijos emigrantų sūnams ir dukroms, kuriuos Lenkija kviečia mokytis Krokuvos universitete.

Lenkų emigrantų pasaulyje yra apie 10 milijonų, kurių 6 mil. gyvena JAV.

Lankydamas tam bendrabuty kalbėjosi su eile studentų, ir rašini pavadino "Lenkija ieško atrakcijų lenkų kilmės JAV studentams lankyti Lenkijoje".

Lola Malek, 21 m. Indijana universiteto studentė studijuojanti Krokuvėje Times korespondentui pareiškė: "Visada didžiavausi lenkų kilmę, tebesididžiuoju ir dabar -- bet niekad nesijaučiau esanti tokia stipria amerikiete kaip dabar čia gyvenama". . . .

Korespondentas sako, kad ji yra viena iš 70-ties amerikiečių lenkų studijuojančių Krokuvėje. Visoje Lenkijoje mokasi 260 amerikiečių lenkų kilmės. Pažymi, kad studentų siuntimą į Lenkiją stipriai remia "santykius su tėvyne" palaikęs Tadeusz Koszciusko Foundation, New Yorke.

Be Krokuvos ir Varšuvos, amerikiečių mokosi ir Lodzėje eidami keturių metų kursą. Yra ir vasaros kursai anglų kalba.

Jis pažymi, kad studentai, tarp kitko, didžiuojasi savo tauta, nes

jie supažindinami ir su Lenkijos įnašu pasauliniam mokslui ir kultūrai. Pamini, pav. kad 1973 m. lenkai minės 500 m. astronomo Koperniko gimtadienį.

Sekančiais metais lenkų kilmės išėivijos dukrų ir sūnų skaičius bus padidintas; vietoj dabar Lenkijoje besimokančių 2,500 arabų, būsią kviečiama tiek lenkų.

Lenkai turi savo Alliance College, Cambridge Springs, Pa. Joje pusė studentų lenkai. Dalis ir jų mokosi Lenkijoje. Vien Krokuvėje sekantiems metams dar būsią priimta 100 amerikiečių lenkų studentų.

Christine Szaniawski, 23 m. iš Bloomfield, N. J., Pittsburgho universiteto studentė, korespondentui pastebėjo, kad Amerikos profesoriai artimiaus bendradarbiauja su studentais negu Lenkijos. Bet lenkybės dvasioje ji labai sustiprėjusi.

Studentams geriausiai patinkas prof. Karol Estreicher, kuris skaito paskaitas iš Lenkijos kultūros bei istorijos. Profesorius pastebi, kad amerikiečiai studentai jam patinka dėl jų nesivaržymo gilių klausimų klausiti, ir jam patinka, kad Lenkiją jie pasirenka savo antrąją tėvyne.

Tai dar vienas pavyzdys iš Lietuvos istorinio kaimyno, kurio valstybė savo laiku buvo sujungta su Lietuva, ir su kryžuočiais įdiegė katalikybę, ir kurio nacionalistinis jausmas stipresnis, negu mūsų, nes sugebėjo daug lietuvių sulenkinti ir geriausius panaudoti Lenkijos, o ne Lietuvos naudai. Išėivijoje dar ir dabar negali pamiršti, kad Vilnius ne lenkų, bet Lietuvos.

Jeigu mes, tad, savo jaunimą, sugebėsime auklėti lietuviškoje dvasioje, eidami panašiu keliu, kaip lenkai sugeba ji auklėti lenkų Polonijai, tai ir Antano Masionio viltys lietuvių bei išlaikyti išėivijoje išsipildys.

IMES

Tęsinys iš 2 psl.

Taip mus įtikinėja, Maskvos didrusių šovinistų prikalbintas šis armėnas.

* * * *

Pasaulyje yra daugiau visko, negu žmogaus galva sugeba aprėpti. Kaltakcijano rūšies raštai vargu be įtikins, ne tarptautiškumu, bet savo tauta besisielojantį lietuvi (kad ir komunistą), ukrainą, ar vidurio Azijos musulmą ir kaukazietį. Be to, rasių ir tautų atsiradimas žmonijoje painesnis, negu ekonominės santvarkos klausimas. Didrusišką šovinizmą net Leninas nužvelgęs, kaip pasakoja Moshe Levinas, 1969 metais išėjusioje knygoje, pavadinimu Lenin's Last Struggles. O Stalinas į Maskvą iššauktam Nepriklausomos Lietuvos ministrui Urbšui pirštu rodydamas Molotovą, tarė: "On velikoros, o u nich ruki zagrebajuščije." (Jis didrusis, o jų nagai ilgi.). Stalinas, vis dėlto, paskelbė konstituciją, pagal kurią buvusiosios carų imperijoje tautos gavo savo tautines respublikas, o nepavirto, kaip pavyzdžiui prie carų Lietuva, į koki "severo-zapadnij" kraj.

* * * *

Taigi, tautybių santykiams Tar. S-goš imperijoje dar neparašytas galutinas taškas... Dar gali visko būti...

VIENYBĖ, 1971 m. kovo 19 d.

MUMS RAŠO Tęsinys iš 2 psl.

tenyksti Lietuvos režimą, labai puikiai žino, kad, sugrižę iš Sibiro žmonės, tūni kaip pelės po šluota, nedrįsta net vienu garsesniu žodžiu išsirtinti prieš okupantą!

Lietuvos gyventojai jau pirmosios okupacijos laiku įsitikino, kad jiems nėra pasaulyje užtarėjų, kad savo sunkią gyvenimo dalį tykia turi vilkti vieni, jei nenori vėl patekti į Sibiro tundras ar būti vietoj sulikviduoti. Ypač tokią baimę jaučia žmonės turį šeimas ir neblogas tarnybas.

Nel Negudri toji į juostelę įrašytoji kalba, ar ji būtų paties Prano Brazinsko sugalvota, ar VLIKo padikuota. Ji tegali įtikinti tik paskutinį durnelį. . .

Prieš savaitę šio pat radijo programoj iškeltas ir kitas neįtikėtinas dalykas. Moteriškas balselis tvirtino kaip kalbininkas prof. J. Kazlauskas buvęs nužudytas. Girdi, komunistai surišę jam kojas, galvą įmurkdė į vandenį. . . ir taip ji laikę, iki jis netekęs gyvybės.

Šiaip ši radijo programa pavadinta Žiburium, gana dažnai pateikia įdomių programų, ypač kai daug duoda muzikos ir dainų iš Lietuvos.

Mes niekas nežinome, kodėl ir koku būdu prof. J. Kazlauskas žuvo. Bet su tokiais savo pokštais - žiburėli labai pritemdo. . . Gaila. Gyvenime įvyksta neįtikėtinų dalykų.

(Iš Lietuvos gautomis žiniomis iš Kazlausko artimųjų draugų rašoma, kad jis

jau keletas metų ruošėsis paskelbti kažkokį lietuvių kalbai patobulinti sumanymą. Nežiūrint kiek daug jis rašė, savo sumanymo nepaskelbė. Tvirtinama, kad vėliausiu laiku pats nuo savo sumanymo atsiskakęs, buvęs dėl to nusiminęs. Mirties priežastis iširtiti buvusios naudotos visos priemonės ir kelios dešimtys žmonių mėgino nustatyti kaip nelaimė įvyko. RED.)

Neperseniausiai Amerikoje panašiai buvo rastas inžinierius L. Shushys. Jis su žmona ir kitais lietuviams atostogavo lietuvių katalikų vadovaujamoje vasarvietėje prie Atlanto. Staiga vieną vakarą jis dingo, ir tik kitą dieną vandenį rastas jo plūduriojantis lavonas! Apie tai kai kuri spauda parašė. . . ir po to nutilo.

Žmogus buvo blaivus, ne laidokas, Nebuvo nė politikas. Neblogai atsiliepdavo apie Lietuvą, su ten gyvenančiais draugais pasikeisdavo ir laiškais. Prieš tą nelaimingą įvyki kai kam buvo pasakęs, jog manęs nuvykti į Lietuvą, į kur esąs kviečiamas buvusio mokslo draugo K. Kairio, dabartinio Lietuvos ministrų tarybos pirmininko pavaduotojo, nuvykti į Biržų gimnazijos abiturientų 50 m. sukaktį.

Turint blogos valios, būtų buvę galima prileisti, kad ir Shushys nužudytas, kad nenuvyktų į Lietuvą, ir sugrižęs nepasakotų čia, jog ir ten žmonės gyvena ir, kad "velnias nėra toks juodas", koku jis pašomas.

Neturint faktų, jokių rimtų įrodymų, nereiktų radijo klausytojų ir mūsų spaudos sekėjų mulkinti. PASIPIKTINĖS

LIETUVIAI PASAULYJE

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMĄ pasiryžo registruoti neseniai suorganizuotas Išeivijos Jaunimo Informacijos centras, Boston, Mass. Darbu vadovauja Gintaras Karosas. Registracijos punktų Vakarų pasaulyje (už Lietuvos ribų) įsteigta 23-se vietovėse. Iki šiol tesuregistruota tik apie 3,000. Dabar prašo ir visuomenės talkos. Rašyti: Lithuanian Youth Information Center, Box 8992, Boston, Mass. 02114. Tel. (617) 268-5575.

ZURNALISTĖ RASA GUSTAITYTĖ-MOOR, anksčiau dirbusi "Washington Post" ir "New York Herald Tribune", dabar bendradarbiauja "Los Angeles Times" dienraštyje. Prieš keletą metų žurnalistė plačiau pagarsėjo savo knyga "Turning On". Ji yra buv. Lietuvos karo aviacijos viršininko gen. A. Gustaičio duktė.

ANTANAS JENKINS-JANKAUSKAS, ilgus metus buvęs unijos atstovas New Yorke ir redagavęs žurnalą Darbas, jau per eilę metų gyvena Hawaii salose. Neseniai sulaukė 82 metų amžiaus.

MONTREALIO GINTARAS, lietuvių jaunimo ansamblio ruošiasi gastrolėmis JAV ir Kanadoje. 1972 m. gintaričiai dalyvaus IV Amerikos ir Kanados tautinių šokių šventėje. Ansambliui vadovauja Zigmas Lapinas, padedant Inai Kilčienai ir Hilda Lapinienei.

SKULPT. A. MONČIAUS parodos Prancūzijoje vyksta nuo pr. metų gruodžio mėn. Iki š. m. kovo 1, jo paroda buvo Sarcelles miestelyje, o nuo kovo 13 iki balandžio 10 - Fontenay sous-Bois.

DR. VYTAUTAS VARDYS, Oklahomos universiteto profesorius, politinių studijų savaitgalio programoje balandžio 24, Los Angeles, Cal., skaitys paskaitą "Lietuva 1971 metais: padėtis krašte ir išeivija". Studijų savaitgalį organizuoja Lietuvių Fronto bičiulių Los Angeles sambūris.

ARGENTINIEČIAI lietuviai - Antanas ir Paulina Žukauskai, Kristupas ir Malvina Naktiniai, Ona Linonytė-Valentavičienė ir Julija Karavičienė nuolatiniai apsigyventi išvyksta į Lietuvą. Jie plauks laivu Enrico C. Vietos lietuviai jiems ruošia išleistuves.

CARPENTER

CABINET MAKER

CUSTOM BUILT

CABINETS

- BOOKCASES
- ANTIQUE REPAIRING

FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS

119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

VIRGINIA 7-5760

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY · MUTUAL FUNDS · INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, apdraudus,

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlatų (Money Order) ir įvairiausiems kitais reikalais, -- kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. vakaro

Simas Kiauleikis, studentas medikas, mėgsta pop muziką ir norėtų susirašyti su šios muzikos entuziastais Amerikoje, lietuvių arba anglų kalba. Čia jis savaitgalio iškyloj su draugais Palangoj "graudena gitarą". Suinteresuotieji susirašinėti rašykite ALF, P.O. Box 172, Great Neck, N. Y. 11023.

Vasario 16 gimnazijos 20 m. sukaktis

Vokietijoje, Lambertheim - Huttenfelde, "Romuvos" dvare buvo paminėta Vasario 16 gimnazijos 20 metų sukaktis, nors šiemet jau suėjo 21 metai, kai gimnazija įsikūrė Diepholze 1950 m.

Minėjime dalyvavo visų tikybų moksleiviai, mokytojai ir daug svečių. Bendrabučio salėje buvo pamaldos, kur mišias aukojo Vokietijos lietuvių katalikų stelovados dir. prelatas dr. Jonas Aviža, su kapellonu kun. H. Sulcu ir Vak. Europos spaudos centro direktorium kun. dr. Petru Celiešium. Pamokslus pasakė kunigai H. Sulcas ir J. Urzdė.

Minėjimo išskilmėse kalbėjo dr. Gerhard Wolfrum, ministrų tarėjas. Jis kalbėjo Federalinės Vokietijos vyriausybės vardu. Ministerialdirigent Adolf Hasencehr, Baden Wuertembergo vyriausybės įgaliotinis, savo kalboje paminėjo Lietuvos nepriklausomybės 53 m. sukaktį. Inž. Jonas K. Valiūnas, LB valdybos pirmininkas/savo kalboje prisiminė Simą Kudirką, Brazinskus ir Vytautą Simokaitį.

Gimnazijos direktorius ir jos kuratorijos valdybos pirmininkas Vincas Natkevičius, skaitė pagrindinę šventės paskaitą.

PABAUDA WORCESTER LIETUVIŲ KLUBUI

Worcester, Mass. Lietuvių Klubui, kaip rašo The Evening Gazette, apygardos teismas priteisė sumokėti \$32.722.-00 D. Landerfin seltai, kuri nukentėjo, kai klube įsigėręs Jurgis T. Rapkus automobilium sužalojo Landerfin dukterį ir sulaužė rankų ir kojų kaulus kitom dviem šaligatviuėjusiom mergaitėm.

Ar ludininkams įrodžius ar Rapkui prisipažinus buvo įrodyta, kad 1967 m. rugsėjo 14 gėręs alkoholinius gėrimus klube ir vėliau automobilium mergaites pervažiavęs. Jis buvo baustas \$100 už važiavimą neblaiviam stovy.

Rapkus perėitą vasarą mirė. Bet byla ne. Advokatai prikibo prie klubo. Massachusetts nėra įstatymo, kuriuo būtų kaltinama įstaiga, kurioje įsigėręs klientas patenka į bėdą. Bet tokie įstatymai veikia kaimyninėje Connecticut ir New York. Dėl to šių valstybių alkoholinių gėrimų pardavėjai yra labai tuo atžvilgiu griežti.

Massachusetts alkoholinių gėrimų įstaigos seka bylos eiga, stebėsi teismo sprendimu, laukdamos, kad jis būtų atšauktas.

RADIO AIDAS T.V. LAB.

KAM PARDUODAM - tuos geriausiai aptarnaujam, dėl to kad parduodam patį geriausių. Didelis pasirinkimas spalvotų ir visokių kitokių televizijų, radijo priimtuvų, stereo tape rekorderių. Aidas sumodernintas, bet kainos tebėra tos pačios.

94-17 Jamaica Avenue, WOODHAVEN, N. Y. 11421

J. BUBLAITIS, Sav. Tel. III 1-7747

VYT. BELECKAS
Savininkas

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

1883 Madison Street ● Brooklyn 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. E Vergreen 2-6440

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

LIETUVIAI CHICAGOJE

ČIURLIONIO ANSAMBLIS iš Clevelando prieš išvykdamas gastrolėms į Pietų Ameriką, koncertuos Chicagoje birželio 5 d. Maria Aukštesnės mokyklos salėje.

LIETUVIŲ FONDO valdyba turėjo savo metinį pasitarimą su adv. V. Yasiūm, kuris fondą atstovauja santykiuose su Illinois ir federalinėmis įstaigomis. Susirinkime buvo aptarti teisiniai pagrindai ruošiantis metiniam LF suvažiavimui New Yorke gegužės 15 d.

JOSEPHINE MILLER, SLA išdo globėja ir American Travel Service biuro vedėja, šiemet lydės net dvi ekskursijas į Lietuvą. Kitoms ekskursijoms vadovaus Vladas Rask-Rasčiauskas.

DR. E. R. SCHMALSTIEGAS, žinomas kalbininkas, ruošia studiją apie dr. Joną Kazlauską, neseniai žuvusį Lietuvoje. Kalbininkas savo pranešimą skaitys Lituanistikos instituto suvažiavime, kuris kviečiamas gegužės 29 - 31 Chicagoje.

IV TAUTINIŲ SOKIŲ šventė Chicagoje įvyks 1972 m. liepos 2 d. Dabar jau organizuojami šokių vadovų kursai, kurie vyks po š. m. dainų šventės liepos 5 - 17 dd. Registruojamasi pas Irena Šilingienę, 7222 S. Whipple, Chicago, Ill. 60629.

ADELINĖ C. AMBROSE paruošė įdomią istorinių dokumentų parodą pavadintą "Spirit of America". Paroda atidaryta Rosary kolegijos bibliotekoje, River Forest, Ill. Prie šios parodos prijungtas ir lietuvių tautodailės sk.

Vaidas iš Kaziuko mūgės Chicagos Jaunimo centre. Publika prie laimėtojų stalo traukė ne vien tik jaunosius, bet ir vyresnius. Šalia kitų prekių mūgėje buvo pardavinėjamos ir lietuviškos knygos, gana daug iš dabartinės Lietuvos.

E. Šulaičio nuotrauka

VELYKOMS

Tradicinis ir pagrindinis
Velykų patiekalas —

LENKIŠKAS KUMPIS

Visi trys kumpiai:
KRAKUS, ATALANTA ir TALA
vienodai gardūs ir geri.

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai
pietūs.

86-16 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

Ekskursijos į Lietuvą

American Travel Service, vadovaujamas Walter Rask-Rasčiausko, organizuoja 1971 metų vasarą net 6 turistines grupes. Walter Rask jau 10 metų sėkmingai vadovauja lietuvių grupėms be jokių nesklandumų.

Atlanto pakraštyje, New Yorke, Bostone ir Philadelphijoje gyvenantieji lietuviai turi pasirinkimą net 4 grupių, prie kurių jie gali prisijungti New Yorke arba Montrealyje. Visos ekskursijos sustoja poilsiui Romoje ir apžiūri gražųjį miestą per keletą dienų.

TRIJŲ SAVAIČIŲ EKSKURSIJOS

Gegužės mėn. 27 d. iš New Yorke \$780.00 asmeniui (dviese kambaryje)

Aukščiau skelbiamoj ekskursijoje vietų jau nėra.

Vietas užsisakyti galite dar sekančiose ekskursijose:

Liepos	"	19	"	"	"	876.00	"	"	"	"
Liepos	"	26	"	"	Montrealio	903.65	"	"	"	"
Rugpjūčio	"	9	"	"	"	874.00	"	"	"	"

Norintieji užsisakyti atskirą kambarį moka \$75.00 daugiau.

Liepos mėn. 26 dienos ekskursija sustoja ne tik Romoje, bet ir Leningrade apžiūrėti šį seną ir garsų miestą.

Kainos įskaito: kelionę, pilną maistą, viešbučius, ekskursijas miestų apžiūrai, transportaciją iš aerodromo į viešbučius ir atgal. Visos grupės turės patvarkytus vadovus, kurie kelionėje rūpinsis visais reikalais.

Lietuvoje viešės net 11 dienų

(Vilniuje, Druskininkuose, Kaune ir Trakuose)

Norintieji prisijungti prašomi registruotis, nes dalyvių skaičius ribotas. Mes sutvarkysime visus, kelionei reikalingus, dokumentus ir parūpinsime visas.

American Travel Service Bureau.

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643

Telephone: 238-9787

Area Code 312

LIETUVA PO 26 METŲ 10

Edvardas Šulaitis

SUDIEV, VILNIUI IR LIETUVAI!

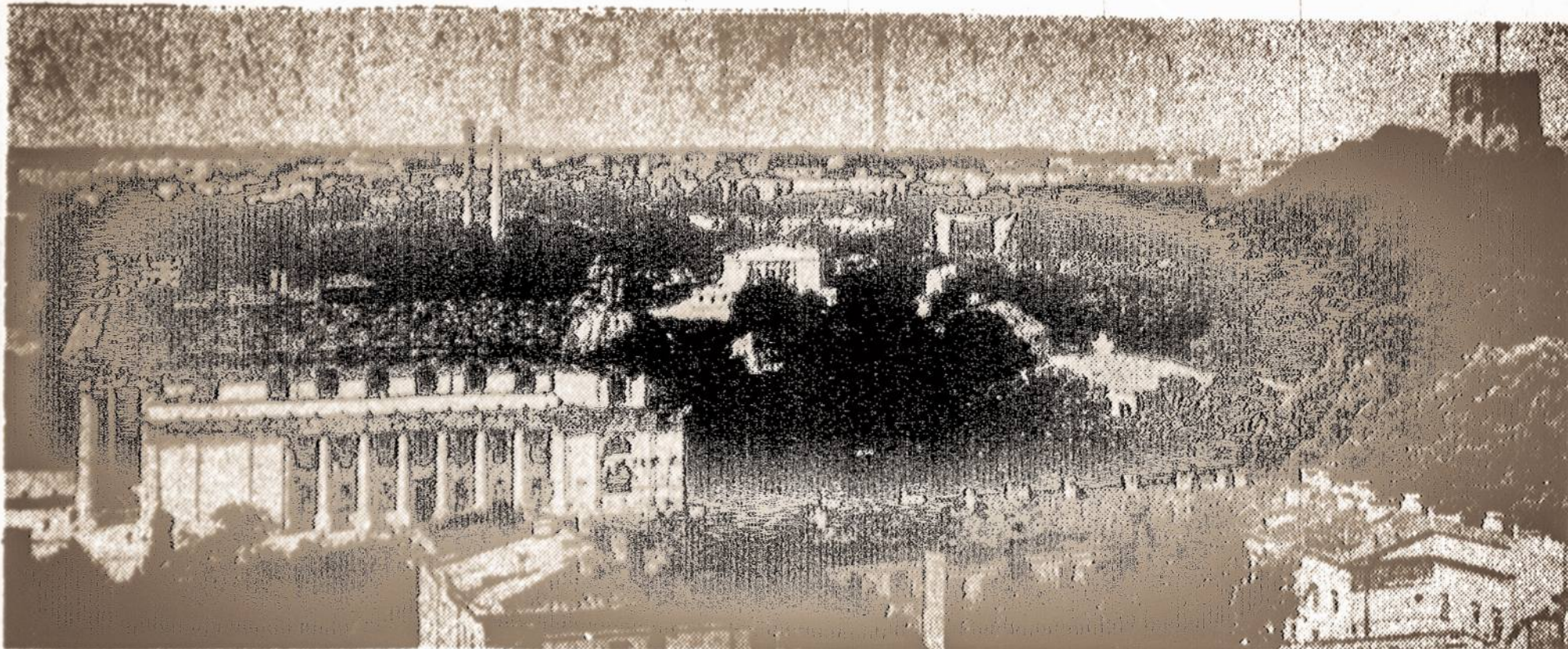
16 dienų greitai prabėgo. Kitur toks laikotarpis gal būtų ilgas ir nuobodus, bet ne Lietuvoje, kur kiekviename kampe laukia įdomybės. Priartėjo ir atsisveikinimo diena...

Iš viešbučio pajudėjome penktadienį prieš piet. Nors tai buvo darbo diena, išleisti sugužėjo apie 30 artimųjų. Jų tarpe buvo ir iš Kybartų bei Kybeikių giminės, buvo kauniečių, o daugumoje — vilniečiai — kai kurie naujai sutikti ir pažinti.

Ir vėl Vilniaus aerouostas. Išvykstančiųjų tik aš vienas "amerikonas". Spaudžiame rankas, vieni kitiems linkime geros kloties ir iki pasimatymo. Atėjusieji išleisti lieka už tvoros, o aš į lėktuvą. Prie lėktuvo bandau mojuoti, tačiau lėktuvo palydovė lietuvaitė ragina greit eiti į vidų, nes artėja laikas išskristi.

Kai lėktuve atsisėdau — tuoj pat sužia motorai ir pradeda judėti. Greitas šuolis aukštyn — ir žmonės bei namai pavirsta į "nykštukus". Dar kartą pažvelgiau į senąjį Vilnių iš viršaus. Jis išsidėstęs kaip ant delno. Tačiau lėktuvas greitas ir sentimentų mėgėjams nepataikauja. Miesto vaizdus greitai pakeičia miškai ir laukai.

Lėktuvo palydovė lietuviškai ir rusiškai pristato lėktuvo pilotą ir padėjėjus. Pasako kokiame aukštyje skrisime ir kada būsime Maskvoje. Palinkim laimingos kelionės. Tuoj atneša saldinių ir pasiūlo vyno ar mineralinio vandens. Taip pat duoda pasiskaityti lietuvių ir rusų kalbomis spaudos.

Vilniaus panorama.

I. KACENBERGO nuotr.

Valandai prabėgus artėjame prie Maskvos. Šį kartą nusileidimo informacijos jau tik rusiškai. Čia jau ne Lietuvos teritorija, o skrendantieji, išskyrus mane, atrodo, visi moka rusiškai, nors keleivių girdėjau nemažai ir lietuviškai besikalbančių.

Maskvoje vėl ta pati procedūra, kaip ir į ją atvykus. Reikia nuvažiuoti į kitą aerouostą, kur įsikūrusios didžiosios oro linijos, skrendančios į kitus kraštus. Šoferiui, nemokančiam nei lietuviškai nei angliškai šiaip taip išaiškinu kur noriu važiuoti ir atsirandu vietoje. Čia atiduodu bagažą ir dar turiu laiko apžiūrėti pačią Maskvą, kuri yra gero pusvalandžio atstume nuo aerouosto.

Nemaža rūpesčių kėlė tikrinimas muitinėje. Tačiau čia tų rūpesčių, kaip ir atvažiuojant, nebuvo, nes visai net neatidarė lagaminų. Tik paklausė ar nesivežu rublių, o kai pasakiau, kad jų turiu, liepė išsikeisti į dolerius (leidžia iškeisti tiek, kiek jų gavau iškeitę į rublius).

SUSITIKIMAI SU KITOMIS EKSKURSIJOMIS

Belaukdamas aerouoste, sutikau ekskursantų grupę, kuri kaip tik buvo pakeliui į Vilnių. Ta grupė — daugumoje pažįstami iš Chi-

cagos, vyko per chicagišką agentūrą. Atvykę liai teiravosi, kaip sekėsi Lietuvoje ir buvo linksmi, kad ir jų nė vieno bagažo nekratė.

Buvau labiausiai nustebintas, kai per garsiakalbį išgirdau savo pavardę ir informaciją, jog esu prašomas nueiti prie muitinės durų. Ten radau pažįstamą, kuris, nežinodamas mano išvykimo valandos, pavėlavo į atsisveikinimą Vilniaus aerouoste ir sekančiu lėktuvu atsivijo į Maskvą. Aš jau tuo metu buvau perėjęs muitinę ir kalbėtis tegalėjome tik per tvorelę.

IŠSKRENDU Į PARYŽIŲ

Taip bičiuliškai besikalbant, išgirdau pranešimą, kad lėktuvas jau priima keleivius, skrendančius į Paryžių. Teko greitosiomis atsisveikinti ir skubėti į lėktuvą. Prie durų susirinko geras pusšimtis linksmų prancūzų, grįžtančių iš atostogų. Ir tur būt, tik aš vienas buvau "svetimtautis". Tai buvo mano pirmoji artimesnė pažintis su prancūzais, kurių žemėje aš vėliau išbuvau 3 dienas.

Dar tą pačią naktį pasiekėme Paryžių. Ir čia vėl milijoninio miesto ivairiaspalvių gyventojų tarpe sutikau lietuvių. Bet apie juos papasakosime kitą kartą.

Vilniaus Dailės Muziejui 30 metų

Muziejus Vilniuje įkurtas 1940 m., o 1941 m. — reorganizuotas į Dailės muziejų. Tuo metu jame buvo vos keli tūkstančiai eksponatų. Dvidešimtojo amžiaus lietuvių darbų čia beveik nebuvo, o iš Kauno Dailės muziejaus į Vilnių nebuvo perkeltas nė vienas eksponatas. Per hitlerinę okupaciją jaunas Dailės muziejus ne tik kad neteko eksponatų, bet ir vos vegetavo.

Todėl pirmaisiais pokario metais buvo pradėta komplektuoti meno vertybes, moksliskai jas tirti. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas lietuvių liaudies menul bei profesionaliai daili. Per trisdešimt Dailės muziejaus gyvavimo metų meno vertybių skaičius pasiekė 90 tūkstančių eksponatų. Jų tarpe buvo sukomplektuotos tokios vertingos kolekcijos, kaip lietuvių liaudies meno (čia ir liaudies meistro V. Svirskio kryžių kolekcija), Vilniaus Meno mokyklos profesorių ir jos auklėtinių darbai, taip pat XX a. pradžios ir tarybinio laikotarpio dailininkų kūryba.

Pradėdamas savo veiklą, muziejus beveik nieko neturėjo iš lietuvių XX a. pradžios, ypač pirmųjų dailės parodų laikotarpio dailininkų darbų, o be jų nebūtų galima parodyti šio laikotarpio lietuvių dailės vystymosi. Kruopštaus muziejinių darbo dėka buvo įsigyti net tokie šio laikotarpio dailės kūriniai, kurie buvo laikomi dingusiais. Jų tarpe — Vakarų Berlyne — tapytojo Petro Kalpoko penki peizažai.

Didėjant meno rinkinių skaičiui, plečiantis veikalai, muziejus taip išaugo, kad teko atidaryti penkis jo filialus. Iš jų ypač vertingas unikaliomis eksponatais, gerai moksliskai paruošta ir gražia ekspozicija Gintaro muziejus Palangoje, įkurtas 1963 m. Jis spėjo išgarsėti Tarybų Sąjungoje ir užsienyje.

Eidami per jos sales (iš vienuolikos šešios skirtingos XX a. keturiems dešimtmečiams), galima gerai susipažinti su pagrindiniais nacionalinės lietuvių dailės vystymosi etapais ir beveik su visais tuo metu aktyviai dirbusiais kūrybingais dailininkais.

Štai pirmoji salė. Iš joje eksponuotų M. K. Ciurlionio, P. Rimšos, A. Zmuidzinavičiaus, A. Jaroševičiaus, K. Stabrausko, J. Zikaro ir daugelio kitų dailininkų darbų padvelkia to laikotarpio dvasia.

Antroje ir trečioje salėje rodomi darbai tų dailininkų, kurių dauguma buvo aktyvūs pirmųjų parodų dalyviai. Pirmose parodose jie buvo tik eiliniai dalyviai, o antrajame, trečiajame ir ketvirtajame XX a. dešimtmetyje jie — vien aktyviausių to meto dailės gyvenimo organizatorių, kūrėjų ir pedagogų. Ypač didelį vaidmenį to meto dailėje suvaidino prof. J. Vienožinskis. Jam antroje salėje ir skirta daugiausia vietos. Toje pat ir sekančioje salėje — jo amžininkų, bendražiogių, Meno mokyklos pedagogų, talentingų dailininkų A. Varno, VI. Didžioko, J. Silieikos, K. Sklieriaus, P. Kalpoko, J. Mackevičiaus, K. Šimonio, B. Didžiokienės, M. Dabužinskio ir kt. darbai. Šioje Lietuvos dailės veteranų grupėje ir ilgametis Kauno Meno mokyklos pedagogas, Lietuvos grafikų tėvas A. Galdikas. Be jo kūrinių, plačiai ir išsamiai eksponuojama to meto kūryba (tapybos ir grafikos darbai) ketvirtoje salėje (pirmose trijose sukoncentruota dauguma Kauno Meno mokyklos dėstytojų darbų). Mat, ketvirtoje ir sekančiose salėse eksponuojami Kauno Meno mokyklos ir kitas mokyklas baigusios dai-

lininkų darbai. Dalis šių dailininkų 1932 m. suorganizavo „ARS“ grupę, kuri savo manifestu ir parodomis sukūrė to meto dailės gyvenimą. Jie reikalavo, kuriant nacionalinį stilių, remtis lietuvių rados kūryba. A. Galdikas kaip tik buvo aktyvus šio didelio sąjūdžio dalyvis. Todėl jo kūryba eksponuojama kartu su visų „ARS“ grupės dalyvių: J. Mikėno, V. Vizgirdos, A. Gudaičio, A. Samuolio, J. Steponavičiaus, V. K. Jonyno, T. Kulakausko.

Šalia, kitose salėse, eksponuoti jų amžininkų V. Petravičiaus, P. Augiaus-Augustinavičiaus, V. Rato-Ratauskio, T. Vallaus, A. Sepečio, St. Ušinskio, L. Kazoko, R. Kalpoko, A. Valeškos, P. Rauduvės, V. Palto, M. Bulakos, R. Antinio darbai.

Ketvirtajame dešimtmetyje ypač aktyviai reikėsi ir socialines problemas kėlė eilė dailininkų, kurių dauguma priklausė antifasistiniam judėjimui. Jų tarpe buvo St. Žukas, V. Mackevičius, V. Jurkūnas, I. Trečlokaitė-Zebenkienė, V. Grybas, L. Valnelkytė, J. Kuzminskis, J. Katilūte, P. Tarabilda ir kt.

Paskutinėje, šeštoje, salėje eksponuojami V. Eidukevičiaus, Z. Bekerio, N. Arbitblato, V. Kasiullo, J. Rimšos, V. Puzino, M. Menčinskio ir kitų darbai.

Iš viso šešiose salėse yra daugiau 300 tapybos, grafikos ir skulptūros darbų, plačiai atspindinčių ne tik bendrą to meto dailės vystymąsi, bet ir kiekvieno dailininko kūrybą.

...Plačiais marmuro laiptais pakylame į Muziejaus antrąjį aukštą. Čia eksponuota lietuvių tarybinė tapyba, grafika ir skulptūra.

PRANAS GUDYNAS
Lietuvos Dailės muziejaus direktorius

PAGERBKIME TADA KOŠČIUŠKĄ JO 225-ąSIAŠ MININT

Išėjimo spauda pereitų metų pabaigoje ir šių metų pradžioje įsisiūbavo tik šių laikų didvyrius ir nedidvyrius garbinti, bet pamiršo net prisiminti kovojusį Lietuvoje baudžiamą panaikinti ir pagelbėjusį Amerikos laisvės kovose Tada Koščiuško, jo 225-ąsias metines paminėti. O pirmiau gi Amerikos lietuviai jį visada prisimindavo.

Lietuvos ir Lenkijos didvyrio, kario ir politiko Tado Koščiuškos (1746–1817) gyvenimo žymiausias sukaktys minimos ne vien Lietuvoje ir Lenkijoje. Jos pažymimos ir kituose Europos kraštuose, o taip pat Jungtinėse Amerikos Valstybėse, visur, kur liko jo nelengvo, laisvės ir pažangos idealams paaukoto gyvenimo pėdsakų.

Tadas Koščiuška, kilme paprastas bajoras, gimė ir augo tuo laiku, kai senoji Lenkijos–Lietuvos valstybė jau buvo praradusi savo politinį savarankiškumą. Jai grėsė visiškas išnykimas.

Jaunoji karta, gimusi apie XVIII a. vidurį, troško permainų. Tačiau didikai aristokratai bei konservatyvioji bajorijos dalis priešinosi giliems politiniams ir socialiniams pertvarkymams. Kliudė ir kaimynai – stipresnės užsienio valstybės, nesuinteresuotos Lenkijos–Lietuvos atsivagimu.

PARUOŠTAS KARIU LENKIJOJE IR PRANCŪZIJOJE

Karo mokykla, kurią T. Koščiuška baigė Varšuvoje, bet papildomas karo mokslų studijos Paryžiuje išugdė jame gylį patriotizmą, pareigos jausmą, siekiamą atiduoti visas jėgas savo krašto gerovei. Geresnę savo krašto ateitį jis siejo su teisinga kitų tautų kova prieš despotiškus rezimus, už laisvą ir pažangų vystymąsi. Štai kodėl T. Koščiuška įgytas žinias pirmiausia panaudojo ne savo gimtajame krašte, o Amerikoje.

Kai tik 1776 m. prasidėjo trylikos šiaurės Amerikos kolonijų karas prieš Angliją dėl nepriklausomybės, T. Koščiuška stėjo savanoriu į amerikiečių kariuomenę. Septynerius metus, ligi pat karo pabaigos, jis kovėsi amerikiečių gretose ir pasižymėjo kaip gabus karo inžinierius. Susidraugavo su JAV prezidentu Thomas Jefferson, tapo vienu populiariausių Amerikos armijos karininkų.

Pasibaigus karui, JAV kongresas 1783 m. suteikė T. Koščiuškai JAV pilietybę ir generolo majoro laipsnį. Tačiau T. Koščiuškos neviliojo šlovė ir karjera svetimame krašte. 1784 m. jis išvyko į Lenkiją, trokšdamas savo žinomis ir veikla prisidėti, kad Lenkijos–Lietuvos valstybė taip pat žengtų pažangos keliu.

LIETUVĄ IR KOŠČIUŠKĄ PAVEIKĖ PRANCŪZŲ REVOLIUCIJA

1792–1793 m. Prūsija ir Rusija užgniaužė Lenkijoje ir Lietuvoje augantį reformų judėjimą, kuriam vis stipresnės įtakos darė Didžioji Prancūzijos revoliucija, prasidėjusi 1789 m. Prūsijos karalius

Fridrichas Vilhelmas II ir Rusijos carienė Jekaterina II 1793 m. antrą kartą prasidalijo Lenkijos–Lietuvos valstybės žemes, prisijungdami prie savo valstybių didesnę jos teritorijos dalį. Tuomet T. Koščiuška stėjo vadovauti Lenkijos ir Lietuvos patriotams, sukilusiems gelbėti valstybę nuo gresiančios pražūties. Jis tapo 1794 m. sukilimo ir karo su Prūsija ir Rusija vyriausiuoju vadu. Deja, po 8 mėnesių ginkluotos kovos sukilimas buvo nuslopintas, nors jis labai pasitarnavo revoliucijai Prancūzijoje, atitraukdamas jos priešų jėgas.

KOŠČIUŠKA APGAILESTAVO NEGALEJĘS LIETUVOS KARIUOMENĖJ KARIAUTI

Daugelį domina, kas siejo T. Koščiušką su Lietuva. Iš tikrųjų T. Koščiuškos gimtinė buvo Brastos vaivadijoje, o pastaroji įėjo į Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sudėtį. Tačiau tame krašte gyveno baltarusiai, o jų bajorija, kaip ir kitur, laikė save Lenkijos piliečiais. Tiesa, yra žinomas T. Koščiuškos laiškas, rašytas 1970 m. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės veikėjui Nesiolauskui. Jame T. Koščiuška vadina save lietuviu ir reiškia nepasitenkinimą, kad jam tenka tarnauti ne Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, o Lenkijos kariuomenėje. Tačiau lietuvio sąvoka čia pavartota senoviškai, kuomet lietuviu buvo vadinamas kiekvienas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pilietis, nepaisant jo gimtosios kalbos ir etninės kilmės.

1794 m. sukilime T. Koščiuška iš pradžių kovėsi tolokai nuo Lietuvos – pietų Lenkijoje, Krokovoje, o vėliau Varšuvoje, kuri kelis mėnesius buvo apsupta

Prūsijos ir Rusijos kariuomenių. Betarpiškai vadovauti Lietuvos sukilėliams jis negalėjo.

SUKILIMO METU BUVO LIETUVOJE

T. Koščiuška sukilimo metu į Lietuvą buvo atvykęs vieną kartą – 1794 m. rugsėjo paskutinėmis dienomis. Rizikingos kelionės iš Varšuvos į Gardiną tikslas buvo paspartinti Lietuvos sukilėlių pajėgų evakuavimą iš Lietuvos, sutelkti daugiau kariuomenės Varšuvai ginti. Tačiau po kelių dienų, 1794 m. spalio 10 d. Maciejovicių mūšyje pats T. Koščiuška pateko caro kariuomenės nelaisvėn. Nei Lenkijos, nei Lietuvos jam daugiau pamatyti neteko. Paleistas iš nelaisvės, pagyvenęs JAV ir Prancūzijoje, jis apsistojo Šveicarijoje ir ten mirė 1817 m.

Bene didžiausias T. Koščiuškos nuopelnas Lietuvos praeičiai – mėginimas panaikinti baudžiavą. 1794 m. gegužės 7 d. jis pasirašė įsakymą, vadinamą Polaneco universalu, ir juo paskelbė valstiečius baudžiauninkus asmeniškai laisvais žmonėmis, sumažino pusiau dirbamų dvarų dienų skaičių, uždraudė dvarininkams savavališkai varyti valstiečius iš ūkių. Ten, kur veikė sukilėlių valdžia, ši reforma nebuvo įgyvendinta iki galo. Neatsitiktinai lietuvių liaudies atmintyje T. Koščiuška ilgam išliko kaip šviesi asmenybė, netgi apdainuota liaudies dainose. Koščiušką ir gerbiame, kaip kovojusį ne tik už Lietuvos, bet ir Amerikos laisvę.

RIMANTAS JASAS

Nuotrupos iš Koščiuskos margo gyvenimo

Koščiuškos protėviai nuo XVI amžiaus gyveno Naugarduko vaivadijoje. Didysis Lietuvos kunigaikštis Žygimantas II Senasis jiems buvo padovanojęs Siechanavičių kaimą.

Koščiuško tėvas, Lietuvos Brastos karininkas, mirė 1758 m. Koščiušką užaugino motina Ratomskaitė.

Be studijų Varšuvoje ir Paryžiuje, kur artilerijos kapitono laipsniu baigė karo mokslus, 1774 m. grįžo į Lietuvą. Studijavo dar ir Vokietijoje bei Italijoje.

Bemokydamas Lietuvos didiko Sosnovsko dukteris įsimylėjo Liudmilą. Bet meilė nebuvo laiminga 1776 m. vėl išvyko į Paryžių.

Kai 1776 m. Jungtinės Valstybės pasiskelbė nepriklausomomis Benjamin Franklin nvykęs į Paryžių, ieškodamas prieš Angliją patyrusių karių, į Ameriką pakvietė ir Tada Koščiušką.

Jungtinėse Valstybėse Koščiuška pasižymėjo karo frontuose: Rhode Island, Yorktown, New Yorke ir Saratoga.

Prezidentas George Washington Koščiušką pakėlė į artilerijos pulkininkus ir jį paskyrė savo adjutantu. Pripažino ir Amerikos Artilerijos tėvu.

Inžinerijos gabumais pasižymėjo prisidėdamas ir vadovaudamas tvirtovių statyboms: Billingsport, Ticonderoga, Mount Behmus ir Saratoga, taip pat 1778 m. West Point, N. Y. ir Charlestown.

1783 m. apdovanotas JAV Kongreso padėka ir gavo privilegijuoto JAV piliečio ir brigados generolo laipsnius.

Skaitomas įsteigėju ir Society of Cincinnati.

1784 m. grįžo į Lietuvą, bet į kariuomenę nepriimtas, labai nusivylė. Apsigyveno sesers dvare.

1789 m. pakviestas į Lenkijos–Lietuvos karinę tarnybą, bet buvo pasiūstas Lenkijos kariuomenės vado kunigaikščio Jurgio Poniatausko, karaliaus brolyvaiko, pirmuoju pavaduotoju generolo majoro laipsniu į Lenkiją.

Lenkijai–Lietuvai pralaimėjus karus prieš Rusiją, Prūsiją ir Austriją, emigravo į Saksoniją, apsigyveno Leipzige. Čia ir Drezdene buvo tų laikų Lietuvos ir Lenkijos pabėgėlių prieglauda.

1792 m. vėl pakviestas į Prancūziją, kur jam suteiktas garbės piliečio titulas. Iš revoliucinės vyriausybės tikėjosi gauti pagalbą Lietuvai kariauti prieš Rusiją. Prancūzija pagalbą pažadėjo, bet neišpildė, nes tuo metu buvo įsivėlusį į karą prieš

Angliją. Vėliau pasikeitė Prancūzijos valdžia. Nusivylęs Koščiuška 1793 m. vėl grįžo į Leipzigą.

Būdamas Prancūzijoje užmezgė ryšius su Švedijos ir Turkijos diplomatais ir prašė juos padėti kariauti prieš Rusiją.

1794 m. sukilėlių pakviestas vėl išvyko į Krokuvą, paskutiniam Lietuvos–Lenkijos bandymui dar kartą kariauti prieš Rusiją. Bet jungtinėmis jėgomis Rusija, Prūsija ir Austrija Lenkiją–Lietuvą pasidalino.

Be sąmonės rusų paimtas į nelaisvę buvo kalinamas Petropavlovsko kalėjime Peterburge.

Mirus Kotrynai II 1796 m. Rusų caras Povilas I Koščiušką paleido, dovanavo dvarą su 1,500 valstiečių vergų ir grąžino kardą, sąlyga – kad jo daugiau nepakeltų prieš Rusiją. Bet Koščiuška visko atsisakė, pareikšdamas, kad jeigu neteko tėvynės – jam nieko nereikia. Išvyko į Švediją, iš ten į Londoną, iš kur Carui net sugrąžino jam duotuosius pinigus.

1797 m. vėl atvyko į Ameriką, apsigyveno Philadelphia, Pa. Tada buvo išleistas Alien Act – įstatymas užsieniečiams. Vėl išvyko į Paryžių. Šį kartą išvyko su misija – mėginti suartinti JAV su Prancūzija. Prancūzai kvietė į karinę tarnybą, bet kvietimo nepriėmė. Tik prašė Napoleono pagalbą Lietuvai–Lenkijai išlaisvinti. Bet tada pagalbos negavo. Apsigyveno Fontainebleau, prie Paryžiaus ir iš viešojo gyvenimo pasitraukė.

Rusijos caras susisiekė su Koščiuška Berville. Kvietimo sugrįžti atsisakė. Bet prašė, kad grįžtantiems pabėgėliams suteiktų amnestiją, ir kad Lietuvai–Lenkijai valdytis paruoštų Anglijos pavyzdžių konstituciją.

Dalyvaudamas Vienos kongrese diplomatų prašė Lietuvai užtarimo, bet jo negavo.

Galiausiai nuvyko į Solothurn, Šveicariją pas savo draugą Zeltner. Iš čia pasiuntė carui pageidavimą, kad būtų paleisti jo dvaro baudžiauninkai, 1817 m. jie buvo paleisti. Buvusių baudžiauninkų reikalavo, kad jie išlaikytų Mokyklą.

Mirė 1817 m. spalio 15, nukritęs nuo arklio Caro Aleksandro I lėšomis 1818 m. Koščiuškos palaikai išvežti į Krokuvą ir palaidoti Vavelio katedroje prie Jono Sobieskio ir kitų karalių. Jo garbei supiltas Tado Koščiuškos kalnas, kuris ir šiandien tebėra.

THE ENGLISH VIENYBĖ

Baltic Questions in the Academic World

The fourth national convention of the American Association for the Advancement of Slavic Studies will be held in Denver, Colo., March 25-27, in conjunction with the Western Slavic Association. One of the sessions on March 25 will be devoted entirely to the theme of the Search for National Identity in the Baltic States, 1917-1940; A reappraisal. Its Chairman will be Raphael Sealey, of the University of California. The following papers are scheduled:

"The Role of the Baltic States Between the USSR and Western Europe". Edgar Anderson, San Jose State College

Commentator: Andrew Ezergailis, Ithaca College

"National and International Tensions in Baltic Literatures 1917-1940". Ivar Ivask, The University of Oklahoma

Commentator: Rimvydas P. Silbajoris, The Ohio State University.

"The Latvian Economy in the Independence Period: A Reappraisal of Economic Policies and Development". Gundar J. King, Pacific Lutheran University

Commentators: Nicholas Balabkins, Lehigh University, Endel J. Kolde, University of Washington

"The Baltic Nations in Search of Their Own Political Systems". V. Stanley Vardys, The University of Oklahoma

Commentator: Rein Taagepera, University of California (Irvine)

Other themes to be discussed at this convention are: Sino-Soviet relations and Eastern Europe; stratification, mobility and manpower problems in Eastern Europe; the Nationalities problem in Eastern Europe (no papers on the Baltic States are scheduled); religion in the USSR (nothing specific about Lithuanian and Latvian Catholics); literature and social processes (Vytautas Kavolis of Dickinson College is scheduled to read a paper "The Dialectics of Imagination in Post-Revolutionary Literature" and Rimvydas Silbajoris of the Ohio State University will give a paper on "The Death of Ivan Ilyich: Tol-

stoy and the 'New' Generation), urbanization (Thomas Remeikis of St. Joseph's College, Calumet, Ind. will read a paper "Preliminary Results and Prospects of Controlled Urbanization Lithuania"). There will be a round table discussion of "Cultural Relations between Slavs and Non-Slavs", but no Lithuanian participants are scheduled.

Some of the members of the AAASS are:

Prof. Oswald P. Backus III, of the University of Kansas, an expert on Lithuania in the late Middle Ages;

Rev. Walter C. Jaskiewicz, Director of Russian studies at Fordham University;

Christopher Jocius, a student of history;

Bronis J. Kaslas, professor of history and political sciences at Wilkes College, Wilkes Barre, Pa.; Benedict V. Maciuka, associate professor of history at the University of Connecticut, Storrs, Conn.; Anatole C. Matulis, associate professor of modern languages at Purdue University, Calumet, Ind.;

Rev. Peter P. Narkūnas, New York, N. Y.

Thomas Remeikis, associate professor of political science, Saint Joseph's College, East Chicago, Indiana;

Jerome J. Rinkus, Pasadena, Maryland;

Anthony Salys, professor of Slavic languages at the University of Pennsylvania;

Alfred E. Senn, professor of history at the University of Wisconsin;

Frank P. Silbajoris, professor of languages and literature at Ohio State University, Columbus, Ohio;

J. Julius P. Slavėnas, assistant professor at State University College, Buffalo, N. Y.;

Jura M. Stanulis, Chicago, Ill.;

Vytautas Širvydas, Nashua, New Hampshire;

Stanley-V. Vardys, professor of political science and director of Soviet studies, Un-ty of Oklahoma.

AŽUOLIUKAS BOYS' CHOIR

American Lithuanian radio programs frequently include recordings from Lithuania, by the popular Boys' Choir "Ažuoliukas". Let's get to know them a little better: where and when the Choir originated, how it functions, its repertoire and concert tours, etc.

The Ažuoliukas boys' choir of the National Teacher's Centre of Lithuania was organized in 1959 with an enrolment of 230 boys and youths aged from 6 to 22. The boys are distributed into three respective age groups:

1. The small children's choir (age 6 to 8);

2. The principal choir (age 9 until the period of change of voice);

3. The youth's choir (after the change of voice), which is already a male voice choir.

The singers of the choir attend various general educational schools, specialized secondary schools and higher educational establishments in Vilnius. Their love for music and singing unites them into the choir. Here they are introduced to the rudiments of the theory of music and receive some information on the history of music, and are taught solfeggio and to play a musical instrument.

The choir boys go to concerts, to the opera, and on excursions; they visit museums, picture galleries etc. Every summer all the members of the choir spend a month in camp, where they get to know one another better and where the teachers get more fully acquainted with the boys. In camp the children rest, familiarize themselves with the new program and prepare the repertoire of the choir for the coming year. The most experienced boys do educational work or act as pioneer leaders.

The purpose of Ažuoliukas choir is not only that of musical entertainment. The main task set before its conductors is to bring the choir boys into contact with the world of music, to develop their taste in the wide sense and to teach them correct practical habits of singing and playing a musical instrument. The Ažuoliukas choir does not train professional musicians. However, every year some of its most efficient and talented pupils are sent to secondary and higher musical schools.

The greatest part of the repertoire of the choir consists of Lithuanian folk-songs and works of Lithuanian composers, some of whom, such as E. Balsys, A. Budriūnas, K. Brunzaitė, K. Kaveckas, A. Klenickis, T. Makačinas, Z. Venckus, L. Povilaitis, and R. Žigaitis, have composed music expressly for the Ažuoliukas choir. The repertoire also contains pieces by other Soviet and by foreign composers, both modern and classical.

Every year the choir renders one or two major works. The choir has performed the cantata "Let the sun of peace shine" by T. Makačinas, the suite "On the roads of Lithuania" by A. Klenickis, the oratorio "Don't touch the blue globe" by E. Balsys, the can-

HERMANAS PERERLSTENAS, founder and director.

tata "Stabat mater" by D. Pergolesi, the cantata "Magnificat" by J. S. Bach, the opera "Dido and Aeneas" by H. Purcell, the Mass by B. Britten, etc. The choir was directed by such known Lithuanian conductors as J. Aleksa, J. Domarkas and S. Sondeckis, and accompanied by the chamber orchestra of the State Philharmonic Society of Lithuania, the chamber orchestra of the Composers' Union of Lithuania and the group of percussion instruments of the State Symphony Orchestra of the Lithuanian organists L. Digrys, G. Lukšaitė and B. Vasiliauskas.

The songs of the choir and its soloists have been recorded on discs. Its concerts are often broadcast and telecast.

The concerts given by the choir both in Lithuanian towns (Vilnius, Kaunas, Šiauliai, Klaipėda, Jonava) and in Moscow, Kiev, Riga, Tallinn won great approval.

The choir was given a cordial reception in Poland, where performances were held in Poznan and Wrocław.

Ažuoliukas also participated in the concerts held at the IV Congress of the Composers' Union of the USSR, at the plenary session of the Composers' Union of Lithuania, and in concerts given to the members of the all-Union and International Conference on the forming of the child's vocal.

The Ažuoliukas choir is prize winner of the Lithuanian Song Festival and a participant of the first All-Union festival of chamber music. The choir also took part in the meetings of the boys' choirs of the Baltic Republics and the international festival of cantatas and oratorios "Wratislavia Cantans IV" in Wrocław.

In 1963, Ažuoliukas was awarded the title of Model Collective and in 1967 it was recognized to be the best boys' choir of Lithuania.

Continued on Page 9

IMPORTERS-SALES

ALSA

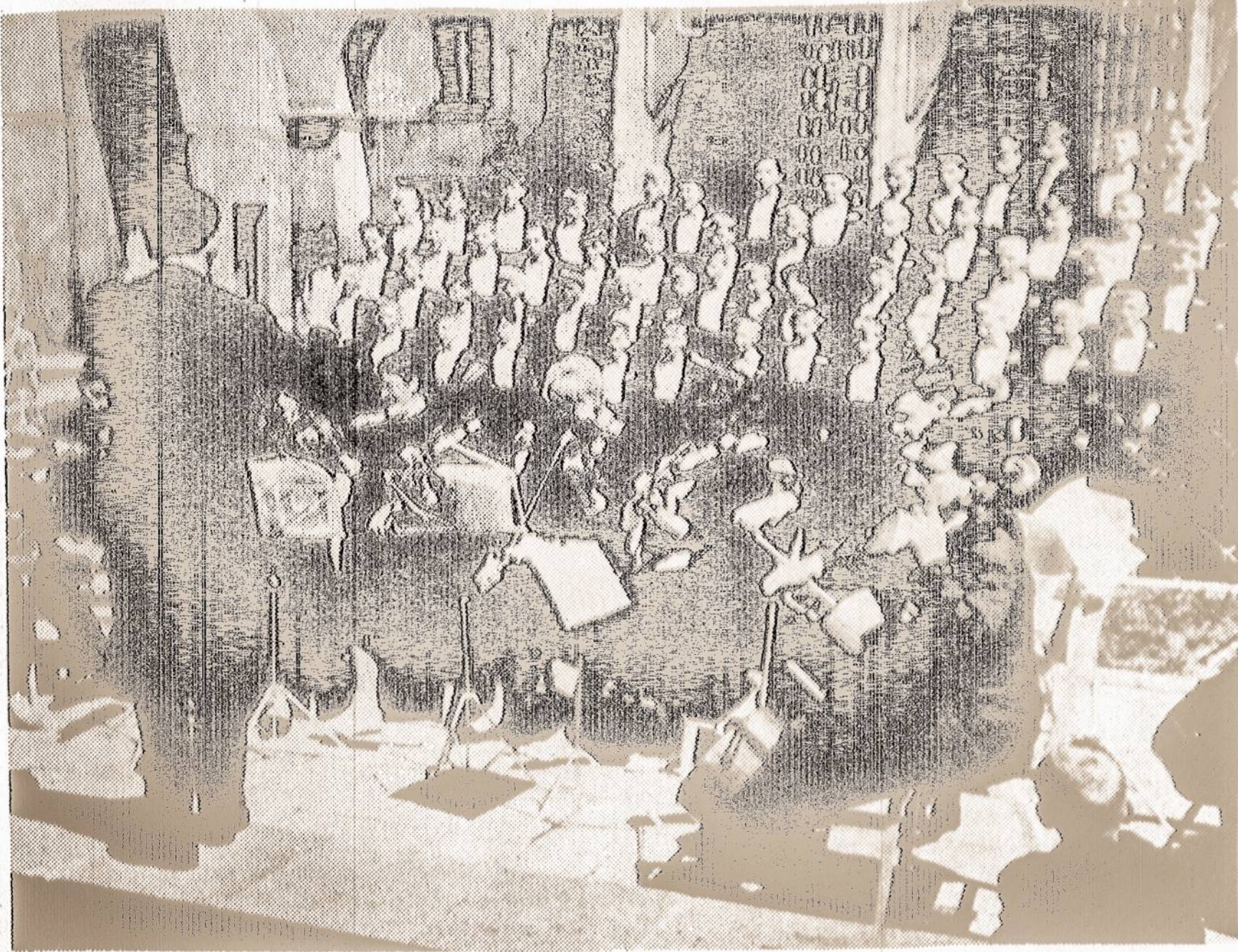
**European Farm
BREAD**

P.O. B. 172, GREAT NECK,
NEW YORK, 11023

Natural sour dough, regular or whole rye, dark or light, mailed hot anywhere in USA. Minimum 12 lbs., in single or 3 lb. loaves, 50 c. per pound plus shipping charges according to mail zones. Air Mail, Special Handling, additional. No COD, charges or returns. Stays fresh in freezer. Can be ordered weekly or monthly. Ask for details.

ALSA, P. O. B. 172, GREAT NECK, N. Y. 11023

Ažuoliukas

"Ažuoliukas" Boys' Choir and the orchestra conducted by Hermanas Perelšteinas.

They are singing Bach.

"Ažuoliukas" principal choir.

After a successful concert performance, it's time to have some outdoor fun.

CONTINUED FROM PAGE 8

The choir is directed by its head conductor Hermanas Perelšteinas, Honored Artist of Lithuania, who is at the same time its founder. H. Perelšteinas acts as assistant professor at the Chair of choral conducting at the State Conservatoire of Lithuania. His practical work and theoretical principles on children's choral singing are

widely known in Lithuania and elsewhere.

P. Gilys and V. Lopas, two former choir boys and new students of choral conducting at the State Conservatoire, are conductors of the Ažuoliukas. The experienced musician G. Vaišnoraitė acts also as conductor. The small children's choir is directed by G. Navasaitienė, a Conservatoire graduate. N. Duk-

stulskaitė, Honored Artist of Lithuania, has greatly contributed to the growth and development of the choir. She is accompanist and principal teacher in piano playing from the first day of its existence.

Great aid was given in organizing the educational work in the choir by I. Topiljer, head of the parents' committee from the first day of its existence.

SVEIKATA

Saugokime akis

Akių traumatizmo problema visada buvo labai aktuali. Dabar, kada tokiais sparčiais tempais vystosi technika, akių apsauga pasidarė dar aktualesnė. Padidėjo ir reikmė išsaugoti normalų regėjimą. Žmonių gyvenimas vis daugiau ir daugiau siejasi su knyga, su įvairiais informaciniais užrašais.

Akys yra be galo jautrios šviesos spindulių veikimui. Sudėtingomis reakcijomis jos transformuoja tuos spindulius į psichinį procesą. Nepaprastai jautrūs, subtilūs yra įvairių akies audinių tarpusavio santykiai, ir vieno, kad ir nereikšmingiausio, audinio sutrikimas sutrikdo visą regėjimo procesą.

Kartais, palyginti, maži akies sužalojimai pakenkia regėjimui arba net visiškai apakina, kai tuo tarpu daug kitų organų panašias traumas pakeltų lengvai ir savo funkciją toliau normaliai atliktų.

Akies sužeidimas labai dažnai pasibaigia laikinu, o kartais ir pastoviu nedarbingumu, net invalidumu. Regėjimo invalidų daugiausia yra atsiradę dėl akies traumų.

Tai viena grupė žmonių, kurie tampa regėjimo invalidais dėl savo pačių nerūpestingumo, dėl to, kad nesilaikė darbo apsaugos taisyklių, nors galėjo ir privalėjo jų laikytis.

Kiti tampa invalidais dėl to, kad jų darbovietėse menkai rūpinamasi darbo apsauga, dėl to, kad trūko apsaugos priemonių, nebuvė stengtasi jų įsigyti, niekas nekontroliavo, ar panaudojama ir kaip panaudojama turima apsauga. Šiais atvejais reiktų kaltinti gamybos vadovus, darbo apsaugos inžinierius.

Štai atvežė žmogų į ligoninę arba pats jis atėjo į polikliniką. Klausinėji apie darbą. Pasirodo, darbe būtinai reikalingi apsauginiai akiniai. Ar užsisdėdavo juos? Dažniau išgirsti, kad ne. užsisdėdavo arba užsisdėdavo tik retkarčiais.

Su akiniais dirbti, esą, ne taip patogiu, žmogus galvojęs, kad koks čia gali būti pavojus? Žinoma, niekas nenorį likti aklas, nelaimę būtų žinojęs...

Blogiausia, kada, bijantis atsakomybės, dažnai stengiamasi slėpti tikrąją padėtį, neregistruojamos visos traumos, kartais net

jei žmogus dėl akių traumos laikinai buvo netekęs darbingumo. Dėl to dažnai gamyklose nesusidarysi tikro vaizdo apie akių traumatizmo padėtį, o, neturėdami to vaizdo, per ankstyvo nustraminimo nuotakomis gyvena ir gydytojai, ir dirbantieji, ir asmenys, atsakingi už darbo saugumą.

Dabartinė statistika rodo, kad akys dažniausiai susižeidžiamos, kai nesilaikoma individualios ar bendros darbo apsaugos, neteisingai organizuojamas darbas, kai pažeidžiamos saugumo technikos taisyklės, technologinis procesas arba darbo drausmė. Nepakankama yra profesinė atranka, atsiliepiama sanitarinių ir higieninių normų ignoravimas, pavėluotas akinių pririnkimas, prasižėjęs toliaregystei, trumparegystei, senaziūrystei ar susilpnėjus regėjimo ryškumui.

Pora žodžių tėveliams. Ar žinote, kad yra padažnėjęs ir vaikų akių traumatizmas? Ypač dažnai į ligoninę patenka vaikai, kuriems į akį pataikė vielos gabaliukas, paleistas iš timpos. Aukomis tampa ir ramūs, neišdykę vaikai, kurie patys iš timpų niekada nešaudė ir negalvojo šaudyti, tačiau, štai, visam gyvenimui prarado galimybę laisvai rinktis profesiją, neteko didelės dalies gyvenimo džiaugsmo.

Šių traumų jokia būdu negalima vadinti nelaimingais atsitikimais, tai yra tikros kriminalinės, teismu baudžiamos traumos. Tėvai, mokytojai, kiekvienas žmogus, pamatęs vaiko rankose timpą, turi vaiką perspėti, aiškinti, o kartais pravartu ir atimti pavojingą žaislą.

Gydytojai labai susirūpinę akių traumatizmu. Nuolat keliama okulistų kvalifikacija, gerinama pirmoji ir reikiama aukštai kvalifikuota pagalba nelaimių atvejais. Tačiau dar būtina tobulinti medicinos ryšius su gamybos organizatoriais, inžinieriais, technikais, su visais dirbančiais, visos visuomenės pastangomis mažinti akių traumatizmą.

Akys reikalingos darbu, įvairiapusiškam kultūros lobynų pažinimui, gamtos grožio keliama džiaugsmui pajusti. Saugokime savo akis, saugokime kitų akis, būkime atidūs vieni kitiems.

DR. LAIMA MA TUKONIENĖ

Po apsilankymo cirke...

Tėvai, ar tau neįtartinas mūsų sūnaus elgesys?...
Piešė A. RADVILAVIČIUS

TARKAINIAI

Gavome vėliausį Akiračių žurnalo numerį ir stebimės kaip kiekvienu numeriu Akiračių akiratis siaurėja.

Gomulkos nuvertimą Lenkijoje tik vienas žmogus labai apgaili -- pats Gomulka.

Amerikos lietuviai išsidirbo tvirtą taisyklę sveikai politiniai tautos labui veikti: daryti atbulai ką veiksniai pasiūlo.

Įdomu, Amerikos lietuvis negali laisvai savo laikraščiuose rašyti apie Lietuvą, o Lietuvos lietuvis savo spaudoje -- apie Ameriką.

Asilas dažnai pralenda ten, kur arkliu neįjosi.

Vėl perskaitėme Elegijas iš Milford stryto ir pasilikome prie senos nuomonės, kad jas rašė vyras girtas iš pat ryto.

Tikras jumoras yra juoku iškelti ne juoko klausimą.

Raila savo "dialoguose" tartum svirdinėja tarp Darvino ir Nitcės, tik nevisai aišku, kur jam arčiau: prie beždžionių ar viršžmonių.

Žiūrint į dabartinę žmoniją norisi manyti, kad jos Kūrėjas nuėjo miegoti. Kai išbus, neabejojamai, stipriai susikeiks ir gailės, kad Adomą iš molio sukūrė.

Supa Garba

ŠEIMININKĖMS

DIDŽKUKULIAI (CEPELINAI)

15 žalių, 5 virtos bulvės, druskos, įdarai: 1 svarą maltos kiaulienos arba riebios jautienos, 1 svogūnas, 0,5 šaukštai taukų, maltų pipirų, druskos
Padažui: 1/4 sv. lašinių, 1 svogūnas, 2 -- 3 šaukštai grietinės.

Žalios nuskustos bulvės sutarkuojamos ir per medžiagą nuspaudžiamos. Sudėjus virtas bulves ir pagal skonį pasūdžius, tešla suminkoma.

1/4 sv. tešlos gabalas išplojamas delnais, ant vidurio uždedamas gabaliukas paruošto įdaro, kraštai sujungiami. Ir padaromas anties kiaušinio pavidalo kukulis. Visi paruoštieji kukuliai sudedami į pasūdytą verdantį vandenį ir, atsargiai pamaišius, verdami 25 -- 30 min. Išgriepti iš vandens kukuliai sudedami į pakaitintą pusdubentį ir užpilami spirgučiais su grietine.

Kukuliams įdara galima paruošti iš žalios ar virtos mėsos, lašinių, skerdienos atliekų, varškės.

Mėsos įdaras. Mėsa (žalia arba virta) sumalama ir pridėjus taukuose paspirgintų svogūnų, pagal skonį druskos, įpylus truputį sultinio, išminkoma.

Lašinių įdaras. 1/2 sv. lašinių supiaustoma, pridėti smulkiai supiaustyto rūkyto kumpio arba riebaluose paspirgintų juodos duonos gabaliukų ir išmaišoma.

Varškės įdaras. Imama 1 sv. varškės. Ji gerai ištrinama ir sumaišoma su įmuštu kiaušiniu. Su varškės įdaru įprasta daryti apskritus didžkukulius. Išvirus juos geriau tinka užpilti sviestu su grietine.

DŽIOVINTOS DUONOS GIRA

10 kvorta vandens, 4 sv. juodos duonos, 2 sv. cukraus, mielių, razinų

Duona supiaustoma riekelėmis ir sudžiovinama. Gerai, kai duona truputį paskrunda, nuo to esti gražesnės spalvos gira. Po to ji užplikoma verdančiu vandeniu ir palaikoma 5 -- 6 val. Paskui skystimas nusunkiamas, ir gira perkošiama per drobule arba tankų sietelį. Papildomai įpilama virinto vandens, kad būtų 10 kvortų ir supilamas cukrus. Skystis atvėsintamas ir supilamas ištrintos su cukrumi mielės. Indas pridengiamas drobule ir pastatomas šiltai. Po 10 -- 15 valandų, kai putomis apsitraukia visas gros paviršius, jos nugrąbomos, o gira supilstoma į butelius. Kiekvieną butelį įdedama razinų. Girą galima vartoti po 24 valandų.

"Lituanus"

AL'S MARKET & NURSERY
4854 S. ORANGE BLOSSOM TRAIL

Orlando, Florida

ALGIRDAS J. VIŠNIUS ir jo žmona
Vincenta atidarė įvairių daiktų parduotuvę prie pat Walt Disney Fairyland, arti US kelio No. 1.

LIETUVIAI KVIEČIAMI LANKYTI

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS,
Savininkas

MŪSŲ SPECIALYBĖ LIETUVIŠKA DUONA.
PYRAGAI VEDYBINIAMS IR KITOKIEMS
POKYLIAMS.

36-40 Stagg St.,
Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

MIRĖ POVILAS OSMOLSKIS

POVILAS OSMOLSKIS, dailininkas - šaržistas, mirė savo namuose Ozone Park, N. Y., kovo 17 d., sulaukęs 52 m. amžiaus. Jis ilgai sirgo ir jau žinojo, kad nėra vilties pasveikti nuo kraujo vėžio.

Buvo pašarvotas J. Garšvos naujoje laidojimo koplyčioje Richmond Hill, N.Y. Atsisveikinime dalyvavo labai daug žmonių. Buvo atvykę draugai iš Chicagos ir kitur.

Liko nuliūdusi žmona Ona Rutkauskaitė, sūnūs Povilas 20 m. amžiaus ir dvyneukai - Andrius ir Tadas - 15 m.

Povilas Osmolskis gimęs 1919 m. rugp. 17, Veiveriuose. Baigęs Aušros berniukų gimnaziją Kaune, lankė Meno mokyklą. Buvo gabus karikatūristas, taip pat vaikų knygų iliustratorius.

Povilas Osmolskis

1944 m. pasitraukė į Vokietiją ir apsigyveno Wuertburgo stovykloje. Į Ameriką atvyko 1949 m. Čia ilgą laiką bendradarbiavo

spaudoje, iliustravo vaikų leidinius.

Vėliau dirbo amerikiečių įmonėse gamindamas audiniamis piešinius, kuriuose įpynę ir lietuviškų motyvų.

Vėlonis buvo labai gero būdo, visuomet humoristiškai nusiteikęs, bet jautrus kitų nelaimėms.

Užuojauta Šimėnams

Vienybės vasario 19 d. laidoje perskaitė žinią apie Ritos Šimėnaitės Dorrance tragišką mirtį, norime išreikšti savo giliausią užuojautą Jonui ir Paulinai Šimėnams, vėlonės vyrui ir vaikams, taip pat seseriai Zeldai.

MICHELSONŲ ŠEIMA

JUOZO BANDŽIUKO

THEATRE BAR

Čia vaišinsiesi ne tik Amerikos gėrimais - alumi, vynu ir stipresniais, bet gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. Jauki vieta susitikti, pasikalbėti su maloniais draugais.

96 - 10 Jamaica Ave.

Woodhaven, N. Y.

Tel. 846 - 9884

VELYKŲ ŠVENTĖMS GRAŽIAUSIŲ
PAPUOŠALŲ GAUSITE

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame, karminytėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454-9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Naujas Lietuvių Restoranas ir Baras

HAVEN RESTAURANT & BAR

su sale įvairioms pramogoms

94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

(arti BMT Jamaica traukinio Woodhaven stoties)

Tel. 846-9271

Visi kviečiami atsilankyti, pasivaikšinti ir pasinaudoti jaukia sale

Penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais duodami šilti valgiai

Savininkė MARIJA DIRŽIENĖ

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

REAL ESTATE & INSURANCE

John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių pareiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas

Virginia 6-1800

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN FUNERAL HOME

Wm. H. Beard, Supvr.

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms. Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER

JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMŪJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

MONIKA RAVINSKIENĖ, Kultūrinių ryšių su užsienių lietuviais draugijos tarnautoja, porai mėnesių atostogų atvyko į Ameriką. Ravinskienė iš Lietuvos iškvieta Kazickai iš New Rochelle, N. Y. Viešnia šioje šalyje turi daug pažįstamų bei draugų, kuriuos įgijo Vilniuje pasitinkama ir globodama lietuvius ekskursantus iš JAV.

LDD 7 kp. tradicinis MARGUČIŲ ballus įvyks balandžio 17. Bručo salėje, Woodhaven, N. Y. Bus duodami trys prizai už gražiausiai numargintus velykinius margučius. Vakarinės pradžia 7:30 v. v. Bilietas asmeniui \$7.50. LDD 7 kuopal pirmininkauja Bronė Spūdienė.

LIETUVIŲ KRIAUCIŲ Amalgamated Unijos 54-tasis skyrius, iš 11 Arlon Place, Brooklyne, kuriame veikė nuo 1902 m., išsikėlė į 16 East 16 St., New Yorke. Lietuvių reikalus aptarnauja Vytautas Ubara-Ubarevičius. Jo raštinė 5 aukšte.

E. SULLIVAN savo kolumnoje New Yorko Daily News praneša, kad vyskupas P. Marcinkus neužilgo bus pakeltas į kardinolus.

JONAS GRYPBAS yra gavęs naujų filmų iš Lietuvos. Bus rodomi balandžio 4 d. sekmadienį, F. Bručo salėje, 86-16 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Pradžia 3 val. p.p. Auka \$1.00. Visi kviečiami apsilankyti.

GERAS DARBAS su geru atlyginimu jus laukia F. Bručo White Horse bare, Woodhavene. Reikalingas valytojas, kuris įstaigoje būtų naktį uždarius iki atidaro ma iš ryto. Kreiptis: 86-16 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Tel. VI 6-9519.

PARDUODAMAS mūrinis namas East New York rajone Brooklyne. Namas 2-ju šeimų. Vienas butas 5 kambarių, kitas - 6. Taip pat 7 garažai labai geroje padėtyje. Kreiptis telefonu: AP 7-4105, rytais.

Inž. Jonas Gaidimauskas iš Buenos Aires, Argentinos buvo atvykęs į New Yorką ir dalyvavo elektroninių inžinierių suvažiavime Hilton viešbutyje. Per 3,000 inžinierių buvo suvažiavę iš viso pasaulio. Gaidimauskas viešėjo tik 5 dienas, bet spėjo pasimatyti su giminėmis.

ŠIMĖNŲ PADĖKA

Vasario 8, naktį užsidegus namui, tragiškai žuvo mūsų mylima dukra

RITA ŠIMĖNAITĖ-DORRANCE

Nulūdimė liko vyras ir keturi vaikai, nuo 10 iki 15 metų.

Kadangi esame labai sujaudinti ir negalime kiekvienam asmeniškai padėkoti už tą nuoširdžią užuojautą, tai padėką reiškiamo per laikraštį.

Nuoširdžiai dėkojame už užprašytas už velionę mišias, atsiųstas gėles prie karsto, už pareikštas užuojautas spaudoje, užuojautos laiškus, atvirutes. Ypatingai dėkojame Lietuvos Gen. Konsulatui, Baltų Moterų Tarybai, Lietuvių Moterų Klubų Federacijai, Moterų Vienybei, ALTS-gos Richmond Hill skyriui.

Labai nuoširdžiai dėkojame visiem giminėm, draugam; visiems, kurie mus bandė suraminti tose liūdesio dienosė.

Mes visada jus atsiminsime, o savo mylimos dukros Ritos niekada neužmiršime.

Paulina ir Jonas ŠIMĖNAI ir šeima

DAILININKAS VYTAUTAS JONYNAS, neseniai sulaukęs 64 m. amžiaus, šiemet mini ir 40 metų kultūrinio ir meninio darbo sukaktį. Įvairiose vietovėse ta proga įvyks dail. Jonyno darbų parodos. Pirmoji bus Brooklyne.

IEŠKO GIMINIŲ

Iš Lietuvos mums rašo: Mano mamos du broliai Budreckai, Jonas ir Antanas, sūnūs Florijono, dar prieš 1914 m. karą emigravo į Ameriką. Jie buvo kilę iš Luokės valsč. Maudžiorių kaimo. Per karus mama pametė jų adresus ir nieko apie juos nežino, išskiriant vieną adresą, kurį turi: Rev. Edm. Budreckis, 17 W. Washington St., Grofton, West Va. 26354. Labai ji nori sužinoti ar tas kunigas yra jos sūnėnas - brolio sūnus. Prisimena, kad tie broliai turėjo daugiau vaikų.

Labai prašau Jus, ar Jūsų skaitytojų, suteikti mums žinių. Prašo mano senutė mama Domicelė Budreckaitė - Pužienė, kuriai jau 83 metai. Perna palaidojo savo vyrą Pužą Juozą 93 m. amžiaus. Gal atsišauks Pužų giminės.

Aš asmeniškai norėčiau susirašinėti su tautiečiais Amerikoje. Kurie norėtų prašau man rašyti šiuo adresu: Domicelė Pužienė, Liudo Giroš g. 21-2, Kaunas, Lithuania, TSK.

VIENYBĖ gavo keletą šimtų egzempliorių 1971 m. kalendorių iš Lietuvos. Skaitytojai gali šį gražų iliustruotą kalendorių nemokamai įsigyti prisijusdami tik 50 c. persiuntimo išlaidoms padengti. Rašykite Vienybei, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

PROGA LAIMĖTI KELIONĘ Į EUROPA

Įdomi kelionė valgių mėgėjų laukia lenkiškojo kumpio laimėjimuose. Paruošti pietūs lauks laimingosios poros geriausios Europos sostinėse: Paryžiuje, Bruselyje, Kopenhagoje, Atėnuose ir Varšuvoje. Sąskaitas už dviejų savaičių ekskursiją apmokės Krakus, Tala ir Atalanta lenkiškų kumpių importuotojai. Kelionę apmokės Olympic lėktuvų bendrovė. Tad sukėlkite apetitus!

Nieko nereikia pirkti. Nemokamai suteikiama proga Europoje paragauti geriausio maisto. Visur ragausite ir lenkiškojo kumpio, nes tai vienas geriausių Europos skanesių. Tai lėtu būdu paruoštas kumpis su senojo pasaulio prieskoniais, kurie naudojami geriausių maisto gamintojų. Tik truputį panaudokite lenkiškojo kumpio "kumpiavalzduotę" ir jūs turėsite daug įvairiausių patiekalų. Galite pav., kumpį kepti kaip "Olympic" daro - "Ham Kabobs". Tai gabaliukai kumpio kepti ant iešmo su pamidorais, svogūnais, žaliais pipirais. Į lėktuvą dar pridėjus ryžių - tai tikras skanesys. Kumpį galite gaminti belgišku stilium, kepti blynus arba bandeles. Sukapota lenkišką kumpį maišykite su bulvių koše, kiaušiniams ir svogūnais. Arba prancūzų receptu - maišyti kapotą kumpį su kiaušiniams ir sūriu ir kepti kaip paštetą ar bandutę. Galima kepti ir steikus ir dar kitaip.

Be visų išlaidų apmokamos kelionės į Europą yra dar šimtas prizų vadinamų "Gourmet Capitals". Šio konkurso laimėtojus galite gauti kiekvienoje maisto krautuvėje. Išpildytas formos siųskite: Polish Ham "Gourmet Capitals" Sweepstakes, P. O. Box 173, Fleetwood Sta., Mount Vernon N. Y. 10552. Įdėkite į voką braižinį nuo kumpio skardinės, o jei norite galite ir ranka stambiomis raidėmis užrašyti POLISH HAM. Konkursas baigiasi 1971 m. rugsėjo 30 d. (sk.)

EKSKURSIJA Į LIETUVĄ 1971 m. rugsėjo 8 d.

21 dienos - 775 doleriai

Ši ekskursija Lietuvoje viešės 11 dienų. Bus leidžiama aplankyti Vilnių, Kauną, Trakus, Druskininkus ir kitas vietas. Lankysis Londone, Romoje ir Maskvoje. Ekskursijai vadovaus Vienybės red. Jonas Valaitis. Daugiau informacijų kreipkitės į Vienybę, arba,

AFTON TOURS, INC.

1776 Broadway, New York City 19, N. Y. PLaza 7-9595

VIENYBĖS TELEFONAS APplegate 7-7257